

**Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare**

2

**Economia dă semne
de înviore, dar băncile
au pus lacăt la credite**

3

**Cum va evolua
în 2018 prețul
petrolului?**

4

La expoziția națională „Fabricat în Moldova”, care se va desfășura în perioada 31 ianuarie – 4 februarie, s-a înregistrat un număr record de participanți – 420 de întreprinderi

Președintele Camerei de Comerț și Industrie, Sergiu Harea, a declarat luni, în cadrul unei conferințe de presă, că în anii precedenți numărul participanților constituia de la 270 până la 350 de întreprinderi. În acest an, expoziția se va desfășura cu sloganul „Fabricat în Moldova – fabricat pentru tine” și este direcționată spre promovarea mărfurilor și serviciilor produse în țara noastră.

Expoziția va fi amenajată în trei pavilioane Moldexpo, cu o suprafață de 3,1 mii metri pătrați. În primul pavilion vor fi prezente întreprinderile din sectorul agroindustrial cu produse alimentare și băuturi, precum și standuri colective din 16 raioane. În cel de-al doilea pavilion își vor expune producția întreprinderile textile, de mobilă și cele producătoare de mărfuri de larg consum. În cel de-al treilea pavilion își vor prezenta serviciile: băncile, ANOFM, AGEPI, ANSA și meșteșuri populare.

Pentru prima dată, în cadrul expoziției, la sudul Moldovei în orașul Cahul, pe 1 februarie va fi organizat un forum de afaceri internațional. Aici vor participa 200 de întreprinderi din Moldova, care

activează în domeniul agriculturii, industriei agroalimentare, tehnologiei informației și comunicațiilor, industriei textile, construcțiilor, industriei constructoare de mașini etc.

În cadrul expoziției, Agenția pentru ocuparea forței de muncă va organiza un iarmaroc al locurilor vacante cu participarea a 40 de companii. De asemenea, sunt planificate vizite ale delegațiilor

străine (din Rusia, România, Belarus, Turcia, Ucraina, Iran etc.) și urmează a fi organizate pe 31 ianuarie două forumuri – moldo-belarus și moldo-român.

Programul expoziției „Fabricat în Moldova” mai include desfășurarea unor mese rotunde, masterclas-uri, prezentări etc. În acest an o atenție deosebită va fi acordată promovării industriei fashion, precum și serviciilor CCI ce țin

de acordarea certificatelor ATA și dezvoltarea sistemului educației duale.

Expoziția se va deschide pe 31 ianuarie, la ora 10.30, cu o prezentare a brandurilor, inclusiv din proiectul Din Inimă, deschiderea oficială urmând să aibă loc la ora 11.00. În acest an, la expoziția „Fabricat în Moldova” sunt așteptați cel puțin 43 de mii de vizitatori.

InfoMarket

ISSN 1857-1212

**Curs valutar
24.01.2018**

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	16.8512
EUR	1	20.6275
UAH	1	0.5840
RON	1	4.4163
RUB	1	0.2979

Spre atenția cititorilor!

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee raionale ale „MOLDPRESA”

- Bălți: №132; 133; 156
- Comrat: №169
- Cahul: №170
- Orhei: №150
- Hâncești: №161
- Soroca: №223

În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alexandri, 115.

Esti **ACȚIONAR** la o bancă sau la o companie de asigurări?

FII ACTIV

Nu lăsa pe alții să decidă soarta acțiunilor tale!

Comisia Națională a Pieței Financiare
te îndeamnă să apelezi **0 800 000 17**
de luni până vineri, între orele
8:30 - 17:30

Apelurile sunt GRATUITE
pe întreg teritoriul
Republicii Moldova!

În perioada 18 decembrie 2017 – 23 februarie 2018 Comisia Națională a Pieței Financiare desfășoară campania de informare publică pentru acționarii băncilor și companiilor de asigurări care are drept scop verificarea și confirmarea integrității înregistrării din registrele deținătorilor de valori mobiliare asupra acțiunilor deținute.

În scopul verificării și confirmării dreptului de proprietate asupra acțiunilor deținute în bancă și/sau compania de asigurări, Comisia Națională solicită acționarilor să colaboreze cu instituțiile responsabile (Comisia Națională a Pieței Financiare, deținătorii de registre, banca, compania de asigurări) pentru clarificarea și întreprinderea măsurilor necesare.

Lista
BĂNCILOR

1. SA Banca Comercială Română Chișinău
2. BC Banca de Finanțe și Comerț SA
3. BC Comerțbank SA
4. BC Energbank SA
5. BC EuroCreditBank SA
6. BC Eximbank-Gruppo Veneto Banca SA
7. BC Mobiasbancă-Groupe Societe Generale SA
8. BC Moldindconbank SA
9. BC Moldova-Agroindbank SA
10. BC ProCreditBank SA
11. BC Victoriabank SA

Lista
COMPANIILOR DE ASIGURĂRI

1. CA Acord Grup SA
2. CA Alliance Insurance Group SA
3. CIA Asito SA
4. CA Asterra Grup SA
5. CA Auto-Siguranța SA
6. CA Donaris Vienna Insurance Group SA
7. CA Galas SA
8. CA Garanție SA
9. CA General Asigurări SA
10. ÎM CA Grawe Carat Asigurări SA
11. Compania Intact Asigurări Generale SA
12. CA Klassika Asigurări SA
13. SA Moldasig
14. SAR Moldcargo SA
15. CA Moldova Astrovaz SA
16. ÎM CA Transelit SA

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

La 22 ianuarie 2018 a avut loc ședința Consiliului de administrație (CA) al CNPF.

CA a acceptat înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare:

– a valorilor mobiliare conform dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni ale SA „MOLDFARM” în sumă de 1 000 000 lei în număr de 100 000 acțiuni ordinare nominative cu VN de 10 lei și ale CA „GENERAL ASIGURĂRI” SA în sumă de 20 000 000 lei în număr de 20 000 000 acțiuni ordinare nominative cu VN de 1 leu, ambele emisiuni – din contul mijloacelor bănești.

– excluderii și anulării valorilor emise anterior de Întreprinderea cu capital străin „PROCREDIT” SA și de SA „BTA-2” ca rezultat al radierii acestora din Registrul de stat al persoanelor juridice.

Consiliul de administrație al CNPF a aprobat reperfectarea licențelor Companiilor de Asigurări „GALAS” SA, „KLASSIKA ASIGURĂRI” SA, SA „MOLDASIG” și SAR „MOLDCARGO” SA eliberate pe termen nelimitat

pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexelor la licențe cu includerea și, după caz, excluderea adreselor de desfășurare a activității licențiate.

În același context, CA a aprobat reperfectarea licențelor BAR „LUCIADA” și „ONLINE BROKER DE ASIGURARE” SRL eliberate pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări și reasigurări a brokerului, prin includerea unei noi adrese de desfășurare a activității licențiate și, respectiv, prin modificarea adresei juridice.

În scopul verificării respectării legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut, CA a dispus controlul complex al activității AEI „BOTNA” pentru perioada 01.12.2014 – 30.11.2017.

În cadrul ședinței Consiliului de administrație al CNPF a fost abrogată Hotărârea CNPF nr. 65/1 din 18.12.2015 cu privire la aplicarea legislației privind determinarea prețului echitabil.

Rubrică pregătită de Boris Erușevski

Aducem felicitări Doamnei Nina Dosca, vicepreședinte al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, președinte al Consiliului de administrație al Ziarului „Capital Market” Î.S.

Cu ocazia zilei de naștere, Vă adresăm cele mai cordiale și sincere urări de sănătate și fericire, dorindu-Vă mult succes în activitatea Dumneavoastră întru prosperarea pieței financiare nebancale.

Redacția ziarului „Capital Market”

De la 1 ianuarie 2018, în Republica Moldova sunt aplicate tarife unice la asigurările de viață

De la 1 ianuarie 2018, în R. Moldova au fost unificate tarifele la asigurările de viață ca urmare a modificărilor adoptate la legislația națională. Astfel, în contextul ajustării cadrului legislativ național la aquis-ul comunitar pe dimensiunea asigurării egalității de șanse între femei și bărbați, au fost modificate mai multe legi. Este vorba de Legea sindicatelor, Legea cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați, Legea cu privire la asigurări și Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

TARIFE UNIFICATE LA ASIGURĂRILE DE VIAȚĂ DE LA 1 IANUARIE 2018

Svetlana Lupașcu, director al Direcției generale supraveghere asigurări în cadrul CNPF, a precizat că tarifele pentru asigurările de viață sunt calculate în baza unor indicatori statistici compilați pe întreaga țară, după mai multe criterii. Astfel, sunt elaborate tabele de mortalitate și comutaționale, care servesc drept bază pentru calculul tarifulor pentru asigurările de viață. Până acum aceste statistici erau analizate separat pentru femei și bărbați, în funcție de speranța de viață. Din cauza că în R. Moldova speranța de viață pentru femei este mai înaltă decât pentru bărbați, aceste riscuri erau calculate și achitate diferențiat.

Odată cu noile modificări, toate datele statistice au fost unificate, fiind stabilit un singur tarif pentru femei și bărbați. „Deocamdată, este prematur să estimăm impactul unificării tarifelor date pentru ambele sexe. Aplicarea acestora a început cu 1 ianuarie curent, astfel urmează să analizăm subscrierile pe categorii de sexe, cât și în întregime pe clase. În aceeași ordine de idei, urmează să fie analizat și impactul asupra volumului indemnizațiilor de asigurare achitate pe acest segment”, a menționat Svetlana Lupașcu, director al Direcției generale supraveghere asigurări al CNPF.

Potrivit datelor statistice oficiale, durata medie a vieții în Republica Moldova în anul 2016 a constituit 72,2 ani, inclusiv la bărbați – 68,1 și la femei – 76,1 ani.

PE PIAȚA ASIGURĂRILOR DE VIAȚĂ ACTIVEAZĂ UN SINGUR OPERATOR

Întrebată cum se explică faptul că pe piața locală de asigurări activează o singură companie, care practică asigurările de viață, Svetlana Lupașcu a menționat că începând cu anul 2007, o societate de asigurări nu este în drept să desfășoare activitate pe două categorii: asigurări de viață și asigurări generale.

Conform legislației în vigoare, o societate are dreptul să activeze doar pe o singură categorie de asigurare. Legea a permis practicarea simultană a ambelor categorii de activitate doar companiilor, care acti-

vau la acel moment pe piață. Iată de ce Grawe Carat Asigurări continuă să activeze în calitate de o singură persoană juridică și o companie de asigurări pe ambele categorii de activitate. În rest, acționarii sau proprietarii societăților de asigurări, care ar vrea să-și extindă activitatea și pe categoria de asigurări de viață urmează să constituie o altă entitate de asigurări care să dețină un capital social în mărime de 22,5 mln lei. „Asigurările de viață sunt un serviciu pe termen lung, care necesită o investiție și prudență specială. Având în vedere posibilitățile limitate de investire în economia națională, nu prea există interes de a dezvolta acest gen de interes. Unul din motive ar fi și cererea scăzută din partea populației față de serviciile de asigurare de viață”, a mai adăugat Svetlana Lupașcu.

Potrivit datelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), în nouă luni ale anului 2017, asigurărilor de viață le-a revenit o cotă de aproximativ 6% în totalul primelor de asigurare încasate și de 4,3% în totalul indemnizațiilor de despăgubire achitate. Conform statisticilor CNPF, gradul de acoperire a cetățenilor prin protecția de asigurare este unul foarte scăzut în R. Moldova. Astfel, în 2016, de protecția de asigurare de accidente a beneficiat o persoană din 32; de asigurarea de sănătate a beneficiat o persoană din 9; de asigurările de RCA internă – o persoană din 6; de asigurarea Carte Verde – o persoană din 11; de asigurările de bunuri (contra calamităților naturale) – o persoană din 113; de asigurările de viață – o persoană din 110.

DEȘI OFERĂ MULTIPLE AVANTAJE, ASIGURĂRILE DE VIAȚĂ AU O CREȘTERE MODERATĂ

Pentru a beneficia de o poliță de asigurare de viață, clientul trebuie să dispună de un venit stabil pe termen lung, care să-i asigure plata anuală a poliței. Este adevărat că există și posibilitatea de a „îngheța” obligația de plată pentru o anumită perioadă și reluarea acesteia la o dată convenită cu societatea de asigurare. Chiar și așa, consumatorii moldoveni nu se înghețuie să-și procure polițe de asigurare și manifestă o neîncredere față de acest produs de asigurare.

Există și precedente nefericite, care amplifică reticența față de serviciile de asigurare. Este vorba de compania Asito, care a înghețat plățile de asigurare pe anumite perioade de timp. Astfel de exemple influențează decizia clienților de a apela la serviciile de asigurare. Totuși, în comparație cu asigurările generale, asigurările de viață sunt produse mai complexe, ce prevăd riscuri specifice pe termen lung, care trebuie analizate și înțelese, susține Svetlana Lupașcu.

Majoritatea clienților polițelor de asigurare de viață sunt persoane care doresc să-și asigure un venit suplimentar la bătrânețe. Pe lângă faptul că vor primi o sumă de bani atunci când survine cazul asigurat, mai sunt protejați pe durata contractului contra riscurilor de boală, de invaliditate, deces etc. Astfel, deținătorii acestor polițe obțin un beneficiu dublu: sunt asigurați în caz de survenire a unui caz nefericit și primesc o plată semnificativă cu acumulări de capital la data când expiră contractul.

În urma discuțiilor cu directorul general al companiei de asigurări Grawe Carat, Veronica Malcoci, s-a explicat faptul că motivul creșterii lente a asigurărilor de viață în Moldova se datorează în special modului în care populația percepe asigurările de viață și nivelului redus de conștientizare a necesității acestora. „Încrederea scăzută a clienților bazată pe practicile de asigurare care acum au devenit demult istorie, precum și nivelul economic scăzut sunt factorii esențiali care determină clientul să-și direcționeze resursele financiare altfel decât spre asigurările de viață. În vreme ce europenii cheltuie anual peste 1.200 euro pentru asigurările de viață, un moldovean alocă 1 euro pe an pentru aceste produse, iar diferența este justificată, după cum am spus, de un nivel scăzut de educație în domeniu și de gradul scăzut de conștientizare a necesității asigurărilor de viață în viața fiecăruia. Acolo unde pentru

alții este normalitate, siguranță și garanție, pentru noi este o continuă luptă de dezvoltare a încrederii, de creștere a nivelului de înțelegere. Mai întâi trebuie să educăm și apoi putem vinde”, a adăugat directorul companiei.

CE SPUN SPECIALIȘTII ÎN ASIGURĂRI DESPRE SCHIMBĂRILE DE LA 1 IANUARIE 2018?

Compania Grawe Carat susține ajustarea cadrului legislativ național la standardele aquis-ului comunitar pe dimensiunea asigurării egalității de șanse între femei și bărbați, dar și implementarea principiului egalității de tratament între bărbați și femei în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii, care, implicit au dus la unificarea tarifelor și beneficiilor pentru asigurările de viață. În alți termeni, acest aspect semnifică, că cei care au procurat o asigurare de viață începând cu 1 ianuarie 2018, plătesc aceeași primă de asigurare, indiferent de gen. Veronica Malcoci menționează că, odată cu intrarea în vigoare a noilor tarife, valorile primelor se vor egaliza, aceasta însemnând pentru bărbați o ieftinire, iar pentru femei o scumpire.

Până la 01.01.2018 se aplicau prime mai mici la asigurările de viață pentru femei, decât la cele pentru bărbați, în condițiile păstrării aceluiași date (vârstă, program de asigurare, suma asigurată). Motivul este legat de riscuri conform statisticilor oficiale: femeile trăiesc în medie mai mult decât bărbații, iar riscul unui accident este, de asemenea, mai mic în cazul acestora.

De asemenea, s-a mai precizat că în urma mai multor analize și teste, efectuate împreună cu experții din grupul Grawe din Austria și cu specialiștii reasuratorului MunichRe, s-a decis crearea tabelului de mortalitate unice în baza tabelului de mortalitate existente, folosind metoda mediei ponderate.

CE ESTE MAI PROFITABIL: POLIȚA DE ASIGURARE DE VIAȚĂ SAU DEPOZITUL BANCAR?

Întrebată care sunt avantajele unei polițe de asigurare de viață în comparație cu un depozit bancar, directorul companiei Grawe a specificat că în cele mai grele situații, atunci când nevoile financiare sunt cele mai mari, asigurarea de viață oferă acces la întreaga sumă pentru care a fost încheiat contractul. Iată un exemplu concret: dacă un client cumpără o asigurare de viață pe 20 de ani și evenimentul asigurat are loc după 5 ani, beneficiarii vor primi toată suma asigurată – concret, plătești 5 ani și ieși banii ca în cazul achitării integrale, adică 20 de ani. În cazul unui depozit bancar, după 5 ani beneficiarii vor primi banii depuși timp de 5 ani.

O asigurare de viață este în esență, asumarea conștientă a existenței riscului cu care ne confruntăm cu toți zi de zi și, suplimentar, un produs de economisire. Prin asigurare ne pregătim în tihnă să deținem controlul asupra posibilităților încercării ale vieții, ne asumăm prioritățile pe termen lung pentru familie și pentru noi înșine. Componenta de acoperire a riscului – și mă refer la cele mai brutale – riscul de deces, cel de invaliditate din accident sau de diagnosticare cu o boală gravă – reprezintă diferența principală față de un depozit bancar care oferă doar o componentă de acumulare. Indiferent de situația în care se găsește clientul, depozitul bancar va prezenta aceeași sumă – cea pe care clientul a depus-o și la care se adaugă, desigur, o dobândă suplimentară. Nu același lucru se întâmplă în cazul în care clientul deține o asigurare de viață. Aceasta este un instrument de acoperire a riscului la care se acumulează și un profit. Desigur, asta nu înseamnă că un client trebuie să-și facă o asigurare de viață, dar nu și un depozit bancar. Vreau doar să subliniez că o asigurare de viață este o necesitate pentru familie.

Astfel, în cazul unei asigurări de viață, „ne dorim o acomodare deplină a cetățenilor la produsele de asigurare de viață, ne dorim ca aceștia să înțeleagă beneficiile acestor servicii și rolul pe care trebuie să-l aibă în viața lor. Este un drum lung, dar am pornit deja pe el și mizăm pe viitor. Asigurările de viață înseamnă educație financiară, înseamnă siguranță și liniște pentru familie și investiția în propriul viitor. Doar că, pentru dezvoltarea pieței asigurărilor avem nevoie de stabilitate politică, creșterea economică, predictibilitatea cadrului legal și, nu în ultimul rând, de asigurarea aplicării unui cod de conduită corect în afaceri”, a conchis Veronica Malcoci, director general al companiei Grawe Carat Asigurări.

Lilia ALCAZĂ

Economia dă semne de înviorare, dar băncile au pus lacăt la credite

Economia Republicii Moldova dă semne de înviorare. Creșterea economică în trimestrul III al anului 2017 a înregistrat un nivel de 5,4% la sută comparativ cu perioada similară a anului precedent – o creștere superioară celei așteptate. Acest lucru nu se reflectă și în activitatea de creditare a băncilor în condițiile în care soldul creditelor acordate își continuă tendința de micșorare, atingând la sfârșitul lunii noiembrie a anului 2017 valoarea de 33,4 miliarde de lei.

“Scăderea soldului de credite este caracteristică doar pentru componența persoane juridice, în timp ce segmentul populației înregistrează o tendință opusă, dar insuficientă pentru inversarea trendului general. Totuși, creșterea volumului de credite acordate persoanelor fizice, în special a celor de consum, confirmă interesul sporit al băncilor și pentru această categorie de debitori, neglijată oarecum în trecut”, explică economistul Dumitru Pîntea în clasamentul eficienței bancare.

La sfârșit de an financiar, majoritatea băncilor continuă acumularea de profit și ajustarea indicatorilor economico-financiar. Măsurile impuse de BNM privind evaluarea creditelor continuă a fi înăsprite, ceea ce se transpune printr-o creștere importantă a risc sau aproximativ 11 miliarde de lei la sfârșitul lunii noiembrie 2017. Drept rezultat, sectorul bancar se prezintă a fi bine capitalizat, oferind o rezervă consistentă de resurse ce pot absorbi eventuale pierderi. În același timp, pe fondul creșterii depunerilor în monedă națională, continuă tendința de majorare a activelor bancare, totuși această creștere nu se regăsește în cadrul componenței de bază, și anume credite acordate, fiind mai degrabă reflectată în cadrul conturilor de numerar. Astfel, în procesul de intermediere, depunerile atrase de la populație nu-și găsesc contrapartidă în piață, iar ponderea creditelor înregistrează un nivel de doar 42% în total active.

Performanțele băncilor străine, BCR Chișinău și BC Eximbank, sunt afectate de profitabilitatea redusă și completate de o pondere mare a creditelor neperformante. Astfel, deși aceste bănci mențin un nivel ridicat de capital, acestea denotă o politică investițională conservatoare și mult

mai prudentă, dar care generează pentru moment costuri de oportunitate înalte și o eficiență scăzută a activității generale a băncii. De asemenea, în condițiile unei cote de piață relativ reduse și orientate pe un anumit segment de clienți, aceste bănci reușesc generarea unor rezultate financiare sub cele înregistrate de media sau mediana din sector. Băncile mari sunt caracterizate de o profitabilitate înaltă în baza unui grad de îndatorare mult mai ridicat, în timp ce băncile mici continuă să dețină un volum consistent de capital propriu. Acest fapt determină în final profitabilitate, atât în termeni absoluți, cât și în termeni relativi față de alte bănci. Totodată, pentru o activitate cu adevărat eficientă și sustenabilă, orice bancă are nevoie și de un portofoliu de active calitativ, or profitul obținut se poate eroda rapid pe seama pierderilor generate de creditele compromise.

PATRU BĂNCI, CELE MAI PERFORMANTE

Topul celor mai performante bănci, realizat de către Expert Grup, este condus de 4 bănci de importanță sistemică pentru sistemul financiar național – BC Moldova-Agroindbank (MAIB), urmată de BC Mobiasbank, BC Moldindconbank (MICB) și BC Victoriabank. Rezultatele acestor bănci se mențin constante și în limitele agree pentru majoritatea indicatorilor calculați. În mod particular, aceste bănci excelează la compartimentul profitabilitate și indicatori de piață, ceea ce denotă o acoperire semnificativă a cererii de servicii bancare existente. De asemenea, indicatorii privind capitalul și cei de lichiditate se situează în apropiere de media înregistrată în sector, dar puțin peste limitele recomandate de literatura bancară, fapt ce poate genera, la un anumit moment, costuri de oportunitate.

Totodată, o influență negativă asupra rezultatelor finale la MAIB MICB și VB este generată de indicatorii ce caracterizează calitatea activelor, or volumul de credite neperformante este peste media înregistrată în sector, iar acest fapt poate rapida influența calitatea și rezultatele celorlalți indicatori. Totuși trebuie de menționat că aceste bănci activează în condiții ceva mai diferite decât celelalte, fiindu-le aplicate regimuri speciale de supraveghere care presupun o reevaluare și clasificare mai strictă a activelor.

BANCA TRANSILVANIA VA IMPULSIONA CREDITAREA

Săptămâna trecută Banca Transilvania a cumpărat pachetul de 39,2% din acțiunile Victoriabank. Econo-

mistul IDIS Viitorul, Veaceslav Ioniță susține că sistemul nostru bancar avea nevoie de un campion al schimbării. După criza din 2014, când BNM a înăsprit supravegherea asupra băncilor comerciale, constatăm că băncile noastre în condițiile noi nu pot oferi credite. Avem un blocaj: cetățenii încet și-au restabilit încrederea în bănci, depozitele cresc, iar creditarea stagnează deja al treilea an. Drept consecință, băncile suferă de exces de lichiditate fără strategii și capacități clare de creștere a volumului de credite oferite economiei. BT cu certitudine va avea o politică agresivă de creștere a portofoliului de credite și poate deveni un agent al schimbării sistemului nostru bancar. Aici voi menționa că BT a crescut în România anume datorită politicii agresive de creditare a companiilor mici și mijlocii. Această strategie a fost asistată de un sistem de management modern, tehnologii performante și capacități interne de a lucra cu mediul de afaceri.

“Venirea BT în Moldova oferă un plus de imagine atractivității noastre investiționale de care acum avem nevoie ca niciodată. Moldova, din păcate, a fost și este ocolită de investițiile străine. Pe cap de locuitor investițiile străine în Moldova sunt de 10 ori mai mici decât în România. După criza bancară din 2014, băncile noastre suferă de un deficit de imagine enorm. Venirea BT în Moldova, în sistemul bancar, înseamnă un semnal pentru alți investitori, în special cei din România. Mai mult, o bancă decide să intre într-o țară, când clienții săi din țara-mamă au interes de investiție în altă țară”, a mai spus Ioniță.

Potrivit lui, capitalul din vest aduce reguli și management european. Venirea unui jucător puternic într-o țară pe anumit domeniu, înseamnă modernizarea regulilor de joc. Amintim-vă sectorul energetic. Prin anii 2000, pierderile, de fapt în cea mai mare parte furturile, din sistem depășeau 30%. Venirea unui investitor privat a dus la îmbunătățirea administrării nu doar în compania procurată, dar și în restul companiilor. Acum întreprinderile de stat din domeniul energiei electrice nu mai lucrează cum lucrau cândva. S-au ajustat la noile reguli impuse de investitorul privat din Vest.

În concluzie Ioniță a precizat că “BT în Moldova va promova aceeași politică de creditare activă a companiilor mici și mijlocii, iar acest lucru va mobiliza și restul băncilor. Cred că după o stagnare de 3 ani de zile a procesului de creditare, este timpul să fie relansată creditarea economiei și BT a venit exact la timp”.

Victor URSU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în servicii comise anterior sau în prezent de către angajații **Comisiei Naționale a Pieței Financiare**, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

În atenția acționarilor “FinComBank” SA

Organul executiv al “FinComBank” SA vă aduce la cunoștință că, în conformitate cu art. 53 din Legea privind societățile pe acțiuni, Consiliul Băncii la data de 16.01.2018 a primit decizia privind convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor „Băncii de Finanțe și Comerț” S.A., cu prezența acționarilor, pentru data de 14 februarie 2018, ora 15-00, în oficiul central al Băncii pe adresa: mun. Chișinău str. Puskin nr. 26,

CU URMĂTOAREA ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la aprobarea Statutului „Băncii de Finanțe și Comerț” S.A. în redacție nouă.
2. Cu privire la aprobarea Regulamentului privind Consiliul „Băncii de Finanțe și Comerț” S.A. în redacție nouă.
3. Cu privire la confirmarea Societății pentru efectuarea auditului obligatoriu ordinar pentru anul 2018 și stabilirea retribuției serviciilor prestate.
4. Cu privire la Hotărârea Adunării Generale a acționarilor „Băncii de Finanțe și Comerț” S.A. nr. 60.2 din 26 mai 2017 privind plata dividendelor pentru anul 2016.
5. Cu privire la îndeplinirea Hotărârei Adunării Generale a acționarilor „Băncii de Finanțe și Comerț” S.A. nr. 60.3 din 26 mai 2017 cu privire la cedarea acțiunilor de tezaur către salariații Băncii.
6. Cu privire la autentificarea Procesului-verbal al Adunării generale extraordinare a acționarilor Băncii.

Lista acționarilor ce au drept să participe la Adunarea generală extraordinară este întocmită de către societate de registru “REGISTRU” SA potrivit situație la data de 18 ianuarie 2017.

Înregistrarea participanților Adunării generale se va efectua pe data de 14 februarie 2018 de la 14-00 pînă la 14-50. Pentru participarea la Adunarea generală extraordinară acționarii vor prezenta documentele de identitate (buletin sau pașaport), iar reprezentanții acționarilor – și o procură perfectată în modul stabilit de legislație.

Cu materialele referitoare la ordinea de zi Adunării generale extraordinare puteți lua cunoștință la oficiul central al Băncii, bir. 315 (mun. Chișinău, str. Puskin, nr. 26) începînd cu data de 02 februarie 2018, în zilele de lucru, între orele 11.00 – 17.00.

Informații suplimentare puteți obține la telefoanele: 022 269-801, 022 269-940. Organul executiv al Băncii

Comunicat B.C. „VICTORIABANK” S.A.

Aducem la cunoștință faptul, că în urma înregistrării la data de 16.01.2018 la Bursa de Valori a Moldovei a tranzacției de vânzare-cumpărare a pachetului în mărime de 9’800’473 acțiuni emise de BC “VICTORIABANK” S.A.

Compania VB Investment Holding B. V., care reprezintă parteneriatul dintre Banca Transilvania S.A. (România) și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, deține cota de 66.77% din capitalul social al BC “VICTORIABANK” S.A.

Banca a dezvăluit public informația aferentă tranzacției sus-menționate, în conformitate cu prevederile Legii privind piața de capital nr. 171 din 11.07.2012 și regulamentele CNPF, prin plasarea pe pagina web a Băncii <http://www.victoriabank.md> și prin intermediul Mecanismului oficial de stocare a informației <https://emitent-msi.market.md/ro>.

Comitetul de Direcție al B.C. “VICTORIABANK” S.A.

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:
Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700
EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.
Nr. de înregistrare:
1003600114204, 27 octombrie 2003
FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE
CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
Președinte: Nina DOSCA,
Elena VASILACHE, Mihai DORUC,
Ramona NECULCEA, Victor MARTÎNENCO.
REDACTOR-ȘEF:
Ghenadie TUDOREANU
Tel.: /373 22/ 229-445
REDACTOR:
Lilija ALCĂZĂ
SPECIALIST RELAȚII PUBLICE:
Boris ERUȘEVȘCHI

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale: ziarulcm@gmail.com
TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
FAX: /373 22/ 22-05-03
ADRESA REDACȚIEI:
Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL
BC “Victoriabank”, SA., fil.11, Chișinău,
BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate știrile agenției «Moldpres» și «InfoMarket»
Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.
Orice articol publicat în “Capital Market” reflectă punctul de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia “Edit Tipar Grup” SRL

Cum va evolua în 2018 prețul petrolului?

În anul 2018, prețul petrolului va crește cel mai probabil în limita a 68-73 de dolari per baril, în februarie, și va atinge maximul de 90 de dolari, în august, ca să coboare până la 78 de dolari pe baril în decembrie, iar jocurile vor fi făcute la nivel înalt de marile state producătoare. Estimarea este făcută de Agenția de Prognoză Economică a Federației Ruse. În acest context, prețul carburanților la pompă e de așteptat să aibă fluctuații importante.

Totul depinde, însă, de ritmul de producție la nivel global, influențat de jucători-cheie precum SUA, dar și de Irak și Iran, precum și de decizia OPEC, ce reunește țările producătoare de petrol, de a menține producția de țitei. Pe 21 ianuarie a avut loc reuniunea ministerială privind monitorizarea îndeplinirii acordului OPEC+ de la sfârșitul anului 2016, la Viena, privind reducerea producției de petrol cu 1,8 milioane de barili pe zi, de la nivelul din octombrie 2016, dintre care 300 000 de barili revine Rusiei. În noiembrie 2017, participanții la acord au extins această decizie pentru anul 2018, pentru a susține prețul petrolului. Reducerea producției de petrol a OPEC a permis prețului la petrol să revină peste pragul de 50 de dolari per baril. Următorul summit OPEC va avea loc la 22 iunie 2018 la Viena. „Nu cred că acordul va fi menținut mult timp”, deosebește rezervele se apropie de o medie de cinci ani, apreciază Bjarne Schildrop, analist principal la SEB AB. Acordul din 2016, la care au participat 24 de producători de petrol, va rămâne în vigoare, dar va fi modificat astfel încât restricțiile să fie anulate treptat de la mijlocul anului 2018, a afirmat el.

Cotația barilului de petrol Brent la bursa ICE Futures din New York a atins la sfârșitul primei decade a lunii ianuarie nivelul de peste 70 de dolari pe baril, pentru prima dată din noiembrie 2014, după care a scăzut ușor și s-a stabilizat la nivelul de 68 de dolari, iar la deschiderea bursei la 22 ianuarie, a crescut ușor, până la 77 dolari.

În ultimul an petrolul s-a scumpit cu 26 la sută. Chiar dacă piața este acum echilibrată, analiștii avertizează asupra unei posibile supraîncălziri.

DE CE PE DIFERITE PORTALURI PREȚUL DIFERĂ?

Două dintre cele mai populare tipuri de petrol tranzacționate pe piețele internaționale sunt WTI (West Texas Intermediate) și Brent (Brent Blend). Anume prețurile la aceste tipuri de petrol sunt luate în considerare de întreaga lume la elaborarea prognozelor. Există și tipuri de petrol la nivel național, ca de exemplu, în Rusia.

Spre deosebire de cursul de schimb sau de valoarea aurului, care sunt aproximativ egale și corespund cotațiilor pieței FOREX, situația cu prețul petrolului este mult mai complicată. La bursă sunt tranzacționate diferite tipuri de petrol, cu livrări pe diferite termene, iar prețurile acestor contracte sunt diferite datorită factorului de timp, așteptărilor. De aceea deseori se operează cu cifre care relativ diferă.

Este posibil să nu coincidă cu una sau altă sursă, dar în general este un indicator adecvat pentru ceea ce se întâmplă pe piața petrolului, de aceea se ia în calcul o medie, care se formează din prețurile pentru luna cea mai apropiată și cea următoare. Prețurile de referință rămân însă WTI și Brent.

NE PUTEM AȘTEPTA LA CREȘTEREA A PREȚULUI LA POMPĂ

Deși, în 2017, la nivel mondial petrolul s-a scumpit cu 26 la sută, prețurile la pompă în Republica Moldova au avut o evoluție mult mai lentă.

Astfel, dacă la începutul anului 2017 Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) a stabilit un plafon de 17,36 lei pentru un litru de benzină și 15,17 lei per litru de motorină, la 10 ianuarie 2018 ANRE stabilea un plafon de 18,22 lei pentru un litru de benzină și 16,32 lei pentru un litru de motorină. Creșterea a fost mai mult decât relativă, cu circa 5 la sută la benzină și aproximativ 4 la sută la motorină.

Cel mai mare preț pentru un litru de benzină s-a înregistrat anul trecut pe data de 21 februarie 2017, când prețul pentru un litru de benzină a atins pragul maxim de 18,21 lei, iar la motorină pe 29 noiembrie când plafonul a fost de 15,85 lei per litru.

Importatorii de benzină, precum și analiștii sunt de părere că, chiar dacă se vor confirma cele mai „pesimiste” prognoze ale Agenției de Prognoză Economică a Federației Ruse și prețul petrolului la bursele internaționale va atinge în august 90 de dolari pentru un baril, ca să coboare spre sfârșitul de an sub 80 de dolari, prețurile la pompă în Republica Moldova nu vor urma același trend, de oscilații convulsive și o creștere bruscă, urmată de o scădere la fel de bruscă. Chiar dacă benzină și motorină se vor scumpi, creșterile nu vor fi semnificative și vor fi urmate de descreșteri.

ACCIZELE LA BENZINĂ ȘI MOTORINĂ, ÎN CREȘTERE

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a stabilit pentru perioada 10-23 ianuarie prețuri plafon de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale, la benzină cu 68 bani per litru mai mult decât cele anterioare, iar la motorină cu 60 de bani mai mult.

Majorarea prețurilor plafon „se datorează atât creșterii prețului mediu de tranzacționare a produselor petro-

liere principale la bursele petroliere internaționale, cât și modificării cotei accizelor pentru benzină și motorină”, se menționa într-un comunicat al ANRE.

De la 1 ianuarie 2018, acciza pentru o tonă de benzină a crescut de la 4560 lei la 4961 lei (cu 8,79% comparativ cu anul 2017) și pentru o tonă de motorină de la 1926 lei la 2092 lei (cu 8,62% comparativ cu anul 2017). Către anul 2024 se preconizează creșterea cotei accizei la motorină până la nivelul minim european.

DE UNDE IMPORTĂ REPUBLICA MOLDOVA CARBURANȚII?

Un raport al ANRE arată că, în nouă luni ale anului 2017, Republica Moldova a importat 593 914,82 tone de produse petroliere, dintre care motorină – 415 638,92 tone, benzină – 117 876,42 tone și gaz lichefiat – 54 252,36 tone.

Astfel, aproape 70 la sută din total importuri de carburanți o reprezintă motorina, în timp ce benzinei îi revine o cotă de doar 21 la sută.

Potrivit ANRE, România reprezintă principalul furnizor de produse petroliere cu o pondere de 97,6 la sută din totalul importului de benzină și 80,4 la sută la motorină. Această tendință se explică prin prezența pe piața autohtonă a companiilor petroliere care dețin rafinării proprii în statul vecin și distanța mică care permite importul pe cale rutieră la costuri relativ mici, menționează ANRE.

Ca urmare a aprecierii monedei naționale în raport cu dolarul SUA, prețul de procurare a benzinei în luna septembrie s-a diminuat în medie cu 997 lei pentru o tonă, în comparație cu luna ianuarie, iar a motorinei cu 990 lei per tonă.

CE ARATĂ PROGNOZELE PENTRU ANII 2019-2021

Agenția de Prognoză Economică rusă a elaborat previziuni privind evoluția prețului petrolului în următorii trei ani.

Deci, ce ne așteaptă în anii 2019-2021? Prețurile, la fel ca și în 2017 și 2018, vor oscila. Pe parcursul anilor vor fi înregistrate căderi și creșteri a cotației. Astfel, potrivit analiștilor ruși, piața va intra în 2019 cu o medie de preț de aproape 78 de dolari SUA pentru un baril și va încheia anul cu un preț record pentru ultimii ani de 102 dolari SUA.

În ianuarie 2020, potrivit prognozelor, prețul va urca la 106 dolari SUA per baril, ca să coboare spre sfârșitul de an la 77 de dolari. O scădere continuă a prețului se va înregistra în anul 2021, când acesta se va diminua de la 77 dolari SUA până la circa 57 de dolari SUA per baril în decembrie 2021. Reducerile vor marca și primele două luni ale anului 2022.

Viitorul arată bine. Rămâne doar de văzut în ce măsură se vor confirma aceste previziuni.

Vlad BERCU

O misiune de evaluare a UE va veni în Moldova în luna februarie pentru a stabili rata de executare a condițiilor pentru obținerea primei tranșe din asistența de macrofinanțare

Potrivit Serviciului de presă al Guvernului, subiectul a fost discutat de viceprim-ministrul Iurie Leancă cu vicepreședintele Comisiei Europene, Comisar european pentru moneda euro și dialog social, Valdis Dombrovskis, în cadrul vizitei pe care o întreprinde la Bruxelles.

Principalele subiecte abordate în cadrul discuțiilor au vizat agenda Republica Moldova – Uniunea Europeană, situația politică internă, aspectele economice, financiare și bancare din Republica Moldova.

Viceprim-ministrul a reiterat angajamentul ferm al Guvernului Republicii Moldova de implementare a Acordului de Asociere și de efectuare a reformelor aferente agendei europene. În detalii, a fost discutat subiectul îndeplinirii condiționalităților pentru acordarea asistenței macrofinanciare.

La rândul său, vicepreședintele Comisiei Europene a încurajat autoritățile moldovene să continue realizarea reformelor, în particular, în partea ce ține de reforma justiției, lupta împotriva corupției și consolidarea sistemului bancar. A fost subliniată necesitatea investigării depline a fraudei bancare. Totodată, a fost relevată importanța misiunii de evaluare din partea Directoratului General pentru Economie și Finanțe (DG ECFIN), planificată pentru începutul lunii februarie, care va trece în revistă nivelul de îndeplinire a condiționalităților incluse în prima tranșă a programului de asistență macrofinanciară.

În Moldova, monitorizarea financiară a întreprinderilor de stat/municipale sau companiilor cu capital de stat va fi asigurată după reguli noi

Acestea sunt prevederile noului Regulament privind monitorizarea financiară a autorităților publice, aflate la autofinanțare, întreprinderile de stat/municipale și societățile comerciale cu capital de stat sau majoritar de stat.

Noile prevederi aprobate de Guvern suplinesc procesul de monitorizare financiară cu noi surse de informare, inclusiv cu rapoarte despre mărimea și rulajul proprietății publice, precum și despre executarea obligațiilor de către persoanele abilitate să prezinte interesele statului sau a unităților teritorial-administrative.

Astfel, Agenția pentru proprietate publică va prezenta anual Ministerului Finanțelor informații despre indicatorii rezultatelor și activității financiar-economice a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital de stat total sau majoritar. Instituția va comunica și despre etapele atingerii acestor indicatori, va prezenta informații ce țin de măsurile întreprinse pentru consolidarea disciplinei financiare, asigurarea eficienței administrării proprietății de stat, atenuarea riscurilor bugetar-fiscale, legate de activitatea financiar-economică a acestor întreprinderi și companii.

Regulamentul a fost suplinit cu noi puncte, care stabilesc că scopul monitorizării financiare este o evaluare și analiză a riscurilor bugetar-fiscale, legate de activitatea economică și financiară a întreprinderilor menționate, care pot influența asupra situației bugetar-fiscale, precum și o analiză a situației organelor publice, care sunt la autofinanțare. Monitorizarea financiară va avea loc în baza datelor rapoartelor financiare și statistice ale întreprinderilor, rapoartelor despre mărimea și rulajul proprietății de stat, informațiilor din Registrul de proprietate publică despre întreprinderi, precum și proprietatea publică, care vor fi prezentate de Agenția Proprietății Publice, informațiilor despre obligațiile și facilitățile fiscale, informațiilor despre datorii pe creditele primite de la surse interne și externe, garantate de stat, informațiilor despre valorile mobiliare, operațiunile cu acțiuni de pe piață, emisiunile suplimentare etc.

Rezultatele monitorizării financiare vor fi prezentate Guvernului, Ministerului Economiei și Infrastructurii și Agenției Proprietății Publice și vor fi luate în calcul în procesul de luare a deciziilor privind administrarea și deținerea proprietății publice, iar la necesitate pentru restructurarea sau atragerea investițiilor private, privatizarea sau adoptarea deciziilor de consolidare a disciplinei financiare, creșterea eficienței utilizării proprietății de stat.

Până pe 25 ianuarie, companiile trebuie să prezinte organelor fiscale informații despre achitarea salariilor persoanelor fizice și reținerea impozitului pe venit din acestea și alte plăți

Potrivit Serviciului Fiscal de Stat, la 25 ianuarie 2018 expiră termenul de prezentare a Notelor de informare (forma IALS 14 și forma INR 14).

Formularele și modul de completare a acestora sunt aprobate prin Regulamentul cu privire la reținerea impozitului pe venit din salarii și din alte plăți efectuate de către patron în folosul angajatului, precum și din plățile achitate în folosul persoanelor fizice care nu practică activitate de întreprinzător pentru serviciile prestate și/sau efectuarea de lucrări, aprobat printr-o hotărâre de Guvern. Concomitent cu obligația de prezentare a informațiilor menționate, plătitorii veniturilor respective sunt obligați să prezinte până la 1 martie 2018 beneficiarului acestor plăți, informația privind tipul venitului achitat, suma acestuia, suma scutiilor acordate, suma deducerilor, precum și suma impozitului reținut, în cazul reținerii.

Informația aferentă veniturilor, calculate și achitate în folosul persoanelor fizice și a impozitului pe venitul reținut din acestea care urmează să fie eliberată angajaților, se completează conform formularului, specificat în anexa nr. 5 la Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului din 22 august 2014.

Concomitent, Serviciul Fiscal de Stat atenționează asupra faptului că, în conformitate cu prevederile art. 2601 din Codul fiscal, neprezentarea sau prezentarea tardivă, neconformă, neautentică beneficiarului plăților a informației specificate de Codul fiscal de către persoanele care sunt obligate să rețină impozitul la sursa de plată se sancționează cu amendă în mărime de 200 lei pentru fiecare informație, dar nu mai mult de 5000 de lei.

Informații suplimentare pot fi obținute la numărul de telefon 0 8000 1525 (apel gratuit) al Centrului unic de apel.

InfoMarket

Banca Națională a aprobat noul Regulament privind regimul rezervelor obligatorii, care va intra în vigoare pe 16 februarie

În același timp, câteva prevederi au intrat în vigoare în ziua când au fost publicate în Monitorul Oficial. Acestea prevăd că rezervele obligatorii pentru perioada de monitorizare a mijloacelor atrase 8 ianuarie – 7 februarie 2018, stabilite potrivit fostului Regulament privind regimul rezervelor obligatorii, vor fi susținute de bănci: în lei moldovenești – pe conturile Loro în Banca Națională, în medie pentru perioada 8 februarie 2018 – 15 martie 2018; în valută străină – pe conturile Nostro ale BNM în dolari și euro, deschise în bănci străine până pe 19 martie curent.

În același timp, mijloacele atrase reflectate în balanța contabilă a băncii pentru perioada 8 – 15 februarie curent, nu vor fi incluse în baza de calcul pentru stabilirea rezervelor obligatorii. Noul regulament este aplicat începând cu perioada de monitorizare 16 februarie – 15 martie curent. În general, regulamentul aprobat stabilește regimul rezervelor obligatorii pe care băncile și filialele băncilor străine licențiate de Banca Națională a Moldovei trebuie să le susțină pe conturile deschise în BNM.

Mandatele administratorilor temporari ai BC „Moldindconbank” au fost prelungete de Comitetul executiv al BNM pentru încă o jumătate de an

Potrivit Băncii Naționale, mandatul a fost prelungit din 20 decembrie 2017. Administratorii temporari își exercită mandatul în cadrul intervenției timpurii la BC „Moldindconbank” SA care a fost instituită la 20 octombrie 2016, după ce BNM a constatat activitatea concertată a unui grup de persoane ce deține o cotă substanțială în capitalul social al băncii, în mărime de 63,89 la sută, fără permisiunea Băncii Naționale.

BC „Moldindconbank” SA activează în regim normal și prestează toate serviciile, inclusiv cele legate de operațiunile cu depozitele, de creditare și decontări. Anterior, guvernatorul BNM, Sergiu Cioclea, a subliniat că una din băncile solide s-a arătat interesată de achiziționarea unui pachet majoritar de acțiuni al „Moldindconbank”, exprimându-și speranța că acțiunile acestei bănci vor fi achiziționate de un investitor calitativ și solid.

Legea privind anumite măsuri de realizare în Moldova a programului de stat „Prima Casă” a fost publicată în Monitorul Oficial

Scopul documentului este crearea bazei juridice pentru realizarea programului de stat Prima Casă și asigurarea unui acces mai mare a persoanelor fizice la locuințe, prin creditare ipotecară garantată parțial de stat.

Astfel, în cadrul programului vor putea beneficia de credite persoanele angajate legal în Moldova, cu vârstă până la 45 de ani, care au venituri ce le permit să achite împrumutul, rata lunară și comisionul de garanție, astfel încât suma plăților să nu depășească 50 la sută din venitul cumulată al familiei. Totodată, candidații sau soțul/soția acestora nu pot avea în proprietate o locuință în ultimele 12 luni până la solicitarea creditului, precum și credite neachitate contractate pentru achiziționarea locuințelor.

Totodată, prețul apartamentului nu poate depăși suma de 1 mil. lei; rata proprie inițială trebuie să constituie cel puțin 10 la sută din prețul de cost, iar creditul va fi acordat în lei pentru o perioadă de 25 de ani. Rata procentuală pe creditul ipotecar în cadrul programului Prima Casă va fi constituită din următoarele componente: rata indicativă pentru program, indicată de Banca Națională (rata medie ponderată pentru depozitele noi atrase pe termen de la 6 la 12 luni); marja maximală de 3 la sută (concretizată anual de Guvern); comisionul pentru garanție – până la 0,5 la sută anual din soldul garanției de stat, stabilită de Ministerul Finanțelor (va fi revizuită minimum o dată la 2 ani de către Ministerul Finanțelor în baza experienței defaultului pe program de credite). Schimbarea ratei procentuale maxime este o obligațiune pentru bănci doar în cazul reducerii ratei indicative. Băncile nu sunt în drept să perceapă taxe suplimentare în afara comisionului unic la acordarea creditului pentru acoperirea cheltuielilor juridice, legate de documentele de credit, mărimea cărora este de cel mult un procent din costul creditului.

Guvernul, în persoana Ministerului Finanțelor, va împuternici Organizația de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii cu dreptul de garantare din numele și din contul statului în folosul creditelor în cadrul limitei existente. Creditul ipotecar pentru programul Prima Casă este garantat de stat în proporție de 50 la sută din suma de bază. Limita anuală a garanției de stat, care poate fi acordată pe parcursul unui an, precum și a sumei financiare destinate executării acestor garanții de stat, vor fi prevăzute anual în Legea bugetului de stat. Condițiile de acordare a creditelor, a garanțiilor de stat și de folosire a locuinței ipotecare vor fi stabilite de Guvern.

Costul vânzării locuințelor ipotecare va fi coordonat între bancă și ODIMM. Băncile vor fi admise în programul Prima Casă după ce vor semna un acord de colaborare cu ODIMM. Beneficiarul va putea vinde locuința procurată după achitarea creditului și a ratei procentuale. În cazul achitării preventive a împrumutului, creditorul nu este în drept să perceapă taxe, comisioane și procente suplimentare.

În 2017, datorită creșterii portofoliului de garanții financiare pentru IMM-uri (+76,1%), în economia Moldovei au fost atrase circa 231 mil. lei

Potrivit Organizației pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, aceste informații au fost prezentate la o ședință comună cu Băncile partenere, în cadrul căreia au fost trecute în revistă rezultatele comune obținute în procesul de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii în anul 2017.

Totodată, a fost pusă în discuție politica Fondului de Garantare a Creditelor ODIMM pentru anul 2018, care este orientată spre simplificarea procesului de obținere a garanțiilor financiare, utilizarea mai eficientă a tehnologiilor informaționale în procesul de garantare, precum și susținerea ramurilor prioritare ale economiei. Părțile au reiterat faptul că, atât pentru ODIMM, cât și pentru Băncile partenere, rămâne drept prioritate dezvoltarea proceselor de garantare întru facilitarea continuă a accesului IMM-urilor la resursele financiare. Partenerii au fost de acord că IMM-urile din Republica Moldova percep și în continuare accesul la finanțare drept principalul obstacol care tergiversează dezvoltarea sectorului antreprenorial.

Tariful la gazele naturale poate fi redus cu peste 30% – de la 6,3 la 4,2 lei pentru un metru cub

Declarația a fost făcută de experții locali în energetică în cadrul unei conferințe de presă, unde au subliniat că despre reducerea tarifului la gazele naturale pentru consumatori se poate vorbi în contextul reducerii costului gazelor.

Expertul Ruslan Surugiu a atras atenția asupra faptului că metodologia de calculare a tarifului la gazele naturale prevede corectarea acestuia la necesitate la începutul fiecărui an, iar pe parcursul anului schimbările au loc doar în cazul în care se schimbă prețul de achiziție a gazelor. Astfel, tariful urma să fie redus încă în vară, când prețul de achiziție a gazelor naturale s-a redus semnificativ.

Expertul Sergiu Tofilat a declarat că în 2017 consumatorii au achitat neargumentat pentru gaze 1,5 mlrd. lei. Potrivit lui, această tergiversare a revizuirii tarifului are motivație politică. Autoritățile amână corectarea tarifului la gaze până la toamnă, când vor avea loc alegeri parlamentare. Până atunci, potrivit experților, consumatorii vor plăti în plus circa 800 mil. lei. Mai mult, experții au subliniat că tariful la gaze trebuie să fie revăzut și în contextul fluctuației pe piața valutară. Actualul tarif a fost calculat reieșind din cursul de 22 lei pentru un dolar, astăzi dolarul ajungând să coste aproximativ 17 lei. Un alt expert în energetică, Sergiu Ungureanu, a atras atenția că revizuirea tarifului la gaze trebuie să ducă și la reducerea tarifului pentru energie și căldură.

Anul trecut, Moldova a majorat importul de energie electrică din Ucraina de 156 de ori în expresie valorică, făcând achiziții de 54 mil. 173 mii USD

Acestea sunt datele prezentate de Serviciul fiscal de stat al Ucrainei, care a subliniat că în 2016 livrările la energia electrică în Moldova în expresie valorică au însumat 347 mii USD. La volumul de import al energiei electrice ucrainene în 2017, Moldova a ocupat locul doi cu o cotă de 23 la sută din volumul total. Cea mai multă energie electrică ucraineană a fost cumpărată anul trecut de Ungaria, unde a fost livrată producție de 136,3 mil. USD sau 57,85 la sută din volumul total. Locul trei este ocupat de Polonia cu un volum de achiziție de 34,17 mil. USD sau 14,15 la sută din volumul total.

Amintim că din 1 aprilie 2017 Moldova a reluat achizițiile de energie electrică de la companiile din Ucraina. Compania de stat Energocom a semnat un contract cu compania ucraineană DTEK Trading pentru livrarea energiei electrice în Moldova în perioada 1 aprilie 2017 – 31 martie 2018 la preț de 50,2 USD pentru 1 MWh. Ulterior s-a aflat că DTEK Trading va livra în Moldova doar 30 la sută din volumul necesar de energie electrică, deoarece 70 la sută din electricitate este achiziționată din 7 iunie curent de la CERS Moldovenească, care a propus un preț mai mic – 45 USD pentru 1 MWh.

În acest an, Ucraina intenționează să livreze Moldovei cel puțin 1 mlrd. 055 mil. kWh de energie electrică

Acest lucru este menționat în prognoza balanței energiei electrice pentru anul curent, publicată de Ministerul Energeticii și Industriei Miniere din Ucraina.

Potrivit documentului, în acest an se prognozează un export de energie electrică din Ucraina la nivel de 5,85 mlrd. kWh. Livrările vor fi făcute în Ungaria, Slovacia, România – câte 3,6 mlrd. kWh, Polonia – 1,2 mlrd. kWh și Moldova – 1,055 mlrd. kWh. Date totale despre exportul de energie electrică în Moldova în 2017 nu sunt. În același timp se cunoaște că, în ianuarie-noiembrie 2017 livrările de energie electrică ucraineană în Moldova au însumat 1 mlrd. 78,6 mil. kWh, față de 3,7 mil. kWh în 11 luni ale anului precedent.

În 2017, Moldova (inclusiv Transnistria) a redus importul de gaze naturale rusești cu aproape 8,4 la sută – până la 2 mlrd. 707,9 mil. metri cubi

Aceste date au fost publicate de compania Ukrtransgaz, care asigură tranzitul gazelor rusești spre Moldova. Potrivit datelor oficiale ale Gazprom, în 2016 Moldova (inclusiv regiunea transnistreană) a achiziționat 2 mlrd. 955 mil. metri cubi de gaze sau cu un procent mai mult decât în 2015.

Potrivit Ukrtransgaz, în 2017 Ucraina a tranzitat spre Moldova 2 mlrd. 707,9 mil. metri cubi. Totodată, livrările de gaze naturale tranzitate prin Ucraina spre Moldova în luna decembrie 2017 au însumat 341,5 mil. metri cubi față de 386,1 mil. metri cubi în decembrie 2016.

În 2016, rulajul întreprinderilor inovatoare din Moldova a fost de 5 mlrd. 211,7 mil. lei

Potrivit rezultatelor unei analize statistice a activității inovatoare în domeniul industriei și serviciilor, publicată de Biroul Național de Statistică pentru prima dată în 2017, cea mai mare cotă din acest rulaj a revenit companiilor din domeniul industriei – 65 la sută (3 miliarde 385,7 milioane de lei). Ponderea întreprinderilor specializate în servicii s-a ridicat la 35% (1 miliard 826 milioane lei).

Cea mai mare cifră de afaceri a revenit întreprinderilor din industria prelucrătoare (3 miliarde 344,5 milioane sau 64% din cifra de afaceri totală a întreprinderilor inovatoare), informațiilor și comunicațiilor (1 miliard 394,8 milioane sau 27%) și comerțului cu amănuntul (297,4 milioane de lei sau 6%).

În anii 2015–2016, în Moldova activau 673 companii inovatoare, dintre care 41% practicau, concomitent, mai multe tipuri de inovare (produs, proces, inovare organizațională și de marketing), 23% vindeau noi produse și/sau procese și 36% – elaborau inovații organizaționale și/sau de marketing. Din numărul total de întreprinderi inovatoare, 418 (62%) sunt întreprinderi mici, 191 (28%) sunt întreprinderi medii și 64 (10%) sunt întreprinderi mari. Astfel, ponderea întreprinderilor mici și mijlocii din acest sector este de 90%.

În același timp, o mare parte din IMM-urile inovatoare – 52% (319 întreprinderi) au activat în sfera industriei, iar în sectorul serviciilor – 48% (290 întreprinderi).

InfoMarket

Guvernul speră să facă mai accesibile serviciile publice pentru cetățeni cu ajutorul Băncii Mondiale

Serviciile publice trebuie să devină mult mai accesibile pentru cetățeni, iar Guvernul, cu sprijinul Băncii Mondiale, va face tot posibilul pentru aceasta, a declarat prim-ministrul Pavel Filip, joi, la ceremonia de lansare a proiectului “Modernizarea Serviciilor Guvernamentale”.

Potrivit agenției INFOTAG, premierul a spus că trebuie exclusă practica deplasării cetățeanului de la o instituție la alta pentru a obține anumite certificate.

“Cetățenii trebuie să simtă confort atunci când au nevoie de servicii publice, mai ales că trăim în era digitalizării. Modernizarea serviciilor publice presupune nu doar digitalizarea și crearea de baze de date electronice, ci și reducerea legăturilor intermediare”, a explicat premierul.

El a remarcat că multe dintre serviciile de astăzi sunt inutile, multă informație trebuie colectată și prezentată la o altă instituție.

“Or, dacă această informație este în registrele de stat, funcționarii nu au decât să o găsească și să o semneze. În esență, guvernarea electronică înseamnă schimbarea modalității de guvernare de pe verticală pe orizontală”, a subliniat el.

Directorul de țară al Băncii Mondiale, Anna Akhalkatsi, a spus că, deocamdată, accesul la serviciile publice electronice în Moldova este limitat, cetățenii nu au oportunități egale pentru servicii.

“Conform estimărilor recente, doar 24% dintre utilizatori au acces la servicii electronice, iar în rândul celor mai sărace pături sociale această cifră nu depășește 6%. Proiectul trebuie să elimine această discrepanță”, consideră ea.

Directorul Centrului de Guvernare Electronică, Eugeniu Ursu, a comunicat că instituția este responsabilă de implementarea proiectului prevăzut pentru o perioadă de cinci ani. Bugetul este de 22,43 mil. euro, dintre care 20 mil. euro reprezintă creditul oferit de către structurile Băncii Mondiale: Asociația Internațională pentru Dezvoltare (15 mil. euro) și BERD (5 mil. euro). Restul sumei de 2,43 mil. euro este contribuția Guvernului Moldovei.

Potrivit lui, după realizarea proiectului, timpul de beneficiere a serviciilor se va reduce cu cel puțin 20%, iar numărul cetățenilor care utilizează servicii electronice ar trebui să depășească 50%.

“Pentru atingerea obiectivelor, la prima etapă este necesară raționalizarea serviciilor prin evaluarea și eliminarea celor vechi și comasarea celor care se suprapun. A doua etapă presupune analiza întregului proces de furnizare a serviciilor pentru a optima activitatea furnizorilor. A treia etapă constă în automatizarea procesului de furnizare a serviciilor, iar în ultima etapă vor fi create canale unificate pentru furnizarea serviciilor, inclusiv în zona rurală”, a spus Eugeniu Ursu.

INFOTAG

BC „Moldova-Agroindbank” SA

anunță licitația privind achiziția lucrărilor de construcție, re-construcție și reparație a clădirilor proprii și închiriate.

Data limită de depunere a ofertei este 31 ianuarie 2018, inclusiv, orele 17:00.

Pentru informații suplimentare referitor la achiziția sus-menționată, participanții potențiali urmează să contacteze organizatorul concursului la telefonul 022 444 078, sau să acceseze pagina web a băncii www.maib.md, categoria „Achiziții”.

Adresa organizatorului: mun. Chișinău, str. Miron Costin, nr. 9, bir. 506.

BC „Moldova-Agroindbank” SA

anunță concursul privind achiziția serviciilor de elaborare a documentației pentru obținerea Autorizației pentru emisia poluanților în atmosferă de la sursele fixe de poluare

Data limită de depunere a documentelor de calificare și a ofertei este 31 ianuarie 2018, inclusiv orele 17:00.

Pentru informații suplimentare referitor la achiziția sus-menționată, participanții potențiali urmează să contacteze organizatorul concursului la telefonul 022 444 078, sau să acceseze pagina web a băncii www.maib.md, categoria „Achiziții”

Adresa organizatorului: mun. Chișinău, str. Miron Costin, nr. 9, bir. 506.

Акционерное общество «МЕЛОДИЯ»

mun. Кишинэу, ул. Брынкуш, 3

согласно решению Исполнительного органа №79 от 19 января 2018 года, сообщает о созыве внеочередного общего собрания акционеров 08 февраля 2018 года в 10 часов по адресу: мун. Кишинэу, ул. Брынкуш 3 (4 этаж).
Время регистрации с 9.00 до 10.00.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. О внесении изменений в Устав Общества.
2. Разное.

Собрание состоится в очной форме с участием акционеров, состоящих в списке на 23 января 2018 года.

С материалами к повестке дня можно ознакомиться с 30.01.2018. с 10.00 до 17.00 по адресу: мун. Кишинэу, ул. Брынкуш 3 (4 этаж).

S.A. „Tutun-CTC”

informează că la data de 18.01.2018, ora 10.00 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor S.A. „Tutun-CTC”.

ADUNAREA GENERALĂ A APROBAT:

1. Alegerea membrilor Consiliului societății, rezervei Consiliului și cuantumului retribuției muncii lor.
2. Alegerea Comisiei de cenzori, rezervei Comisiei de cenzori și stabilirea cuantumului retribuției muncii lor.

S.A. “RĂUT”**INFORMAȚIA DESPRE ȚINEREA ADUNĂRII GENERALE EXTRAORDINARE A ACȚIONARILOR**

La data 16.01.2018 cu începere de la ora 11.00 pe adresa: str. Decebal, 13, mun. Bălți, în sală de ședințe la et. 6 al blocului administrativ al S.A. “RĂUT” a fost petrecută adunarea generală extraordinară a acționarilor S.A. “RĂUT”. La adunare s-au prezentat 3 acționari și reprezentanții din partea la 6 acționari – persoane juridice, care în total dețin 6072006 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot (voturi) – 86,772% din numărul lor total de 7046577, aflate în circulație. Limitări și interdicții de utilizare a dreptului de vot nu au fost depistate.

PE UNICA CHESTIUNE INCLUSĂ ÎN ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII

1. Încetarea înainte de termen a împuternicirilor membrilor consiliului SA „Răut”, alegerea noii componente a consiliului societății și stabilirea cuantumului remunerării muncii acestora.

AU FOST APROBATE URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:

- A înceta înainte de termen împuternicirile membrilor consiliului societății.
- A stabili cuantumul retribuției muncii pentru fiecare membru al consiliului societății, în conformitate cu Legea Salarizării, în mărime de 2 salarii minime pe țară.
- În consiliul societății au fost aleși 5 membri: Iurie Eremia, Cezar Iliăș, Răuleț Ion, Margine Dorina, Livia Jandîc.

Stimate acționar “KILIM” S.A.!

În baza hotărârii Consiliului Societății “KILIM” S.A. din data de 19.01.2018 se anunță convocarea adunării generale extraordinare, cu prezența acționarilor, care va avea loc la data de 08.02.2017, ora 10.00 pe adresa: MD-3801, str. Pobedî 58, or. Comrat în incinta întreprinderii.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea Codului de guvernanta corporativă

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală extraordinară este perfectată la data de 19.01.2018 de către Depozitarul Central S.A. Înregistrarea acționarilor – între orele 09.00 – 09.55. Începerea adunării la orele 10.00 Cu materialele pentru ordinea de zi a adunării generale extraordinare puteți lua cunoștința începând cu data de 24.01.2018 între orele 10.00-16.00 pe adresa: MD-3801, str. Pobedî 58, or. Comrat, UTA Găgăuzia, Republica Moldova.

Participanții la adunarea generală prezintă buletin de identitate, iar reprezentantul(ții) lor – procura autenticată conform legislației. În conformitate cu prevederile art. 29 (1a) a Legii privind S.A. reamintim despre necesitatea actualizării datelor personale a acționarilor.

**Relații la tel: 0 298 27840
Organul executiv**

BC „Moldova-Agroindbank” SA

organizează licitația privind achiziția serviciilor de asigurare a băncii de unele riscuri pentru anii 2018- 2019, și anume:

- Acțiunile ilegale premeditate, frauduloase ale angajaților;
- Furtul, sustragerea, dispariția inexplicabilă, etc. a valorilor băncii în incinta sediilor băncii și din ATM-uri;
- Infracțiunile electronice și informaționale.

CERINȚE DE ELIGIBILITATE

Indicatorii companiei de asigurare la ultima dată de raportare (sau la data depunerii documentelor) trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

- a) total active – mai mult de 100 mil. lei;
- b) mărimea capitalului statutar – mai mult de 20 mil. lei;
- c) nivelul rezervelor de asigurare – mai mult de 50 mil. lei;
- d) rata solvabilității – mai mult de 120%.

Caietul de sarcini și cerințele de calificare pot fi ridicate de la Grupul Achiziții al băncii, tel. 022-444-078.

MODUL DE ÎNTOCMIRE A OFERTELOR:

- a) Oferta se prezintă în limba română;
- b) Fiecare pagină a ofertei trebuie să fie semnată de ofertant;
- c) Se prezintă numai o singură ofertă pentru serviciile solicitate;
- d) Oferta se prezintă într-un exemplar în plic sigilat și ștampilat.

Locul depunerii documentelor de calificare și a ofertei: mun. Chișinău, str. Miron Costin, nr. 9, biroul 506;

Persoane de contact:

Leonid Cojocaru,
e-mail: leonid.cojocaru@maib.md;
tel. 022-444-078, 068 600 576.
Marcel Teleucă, tel. 022-303-408.

Data limită de depunere a documentelor de calificare și a ofertei: 01 februarie 2018, inclusiv, orele 17:00.

Avizul băncii nu constituie o ofertă fermă a băncii de a efectua achiziția și banca este în drept să refuze efectuarea achiziției în orice moment, până la semnarea contractului cu ofertantul câștigător al achiziției.

Pentru acționarii S.A. “Tezeu Lux”

La data 28/12/2017 a avut loc adunarea generală ordinară anuală a acționarilor societății pe acțiuni “Tezeu Lux” la care s-au prezentat 5 (cinci) persoane (5 acționari), care dețin/reprezintă în total 1044046 acțiuni cu drept de vot (voturi), ce constituie 100% din numărul total 1044046 al acțiunilor cu drept de vot, ordinare nominative ISIN MD14ZEUX1009. Cu votul unanim (au votat «Pentru» 1044046 voturi, «Împotriva» 0 voturi)

S-AU APROBAT HOTĂRÎRILE PRIVIND:

- Reorganizarea S.A. “GRETRAF” prin dezmembrare cu separarea (desprinderea) unei părți din patrimoniul și transmiterea către persoana juridică “TEZEU-LUX” S.A. (IDNO 1003604013198) în capitalul suplimentar al acesteia.
- Aprobarea documentelor privind reorganizarea S.A. “GRETRAF”: proiectului de dezmembrării, bilanțului de repartitie întocmit la data 28.12.2017, actelor de predare-primire a bunurilor, dispoziției de transmitere, etc.
- Aprobarea modificărilor și completărilor la statutul S.A. “TEZEU LUX”
- Aprobarea modificărilor și completărilor la statutul S.A. “GRETRAF”
- Împuternicirea directorului Marcenco Pavel în cadrul reorganizării S.A. “Tezeu Lux” în numele acesteia să semneze și să prezinte pentru înregistrare în organele de stat competente, pentru publicare în edițiile periodice de presă și în alte organizații proiectul de dezmembrării, actul de transmitere, bilanțul de repartitie, dispoziția de transmitere privind achiziționarea 118751 acțiuni (ISIN MD14GRET1003) de la “GRETRAF” S.A. și alte documente necesare.

Spre atenția acționarilor “TRACOM” SA

Pe data de 17 ianuarie 2018 s-a desfășurat Adunarea Generală extraordinară a acționarilor “TRACOM” SA,

LA CARE S-AU LUAT URMĂTOARELE DECIZII:**I. Alegerea membrilor Consiliului Societății și stabilirea cuantumului remunerării muncii acestora**

Conform rezultatelor votului cumulativ în componența Consiliului Societății pe o perioadă de 4 ani au fost aleși:

1. Iurcu Vitalie, Secretar de Stat.
2. Volcov Olga, consultant principal al Direcției cooperare internațională, Ministerul Economiei și Infrastructurii.
3. Răuleț Ion, consultant principal al Direcției politici economice și mediul de afaceri, Ministerul Economiei și Infrastructurii
4. Cociu Simion, consultant principal al Serviciului probleme sociale, Ministerul Economiei și Infrastructurii
5. Botica Vasile, șef-adjunct al direcției generale sinteza bugetară, Ministerul Finanțelor

Stabilirea cuantumului remunerării muncii lunare fiecărui membru al Consiliului Societății în mărime de trei salarii minime pe țară.

II. Alegerea membrilor Comisiei de cenzori și stabilirea cuantumului remunerării muncii acestora

Conform rezultatelor votului simplu în componența Comisiei de cenzori au fost aleși pe un termen de cinci ani:

Componența de bază:

1. Guțu Lidia, consultant al Secției financiar-administrative, Ministerul Economiei și Infrastructurii
2. Vrabie Ana, specialist principal al Direcției privatizării, Agenția Proprietății Publice
3. Voloșciuc Ecaterina, consultant al Secției reglementarea contabilității în sectorul corporativ, Ministerul Finanțelor

Rezervă: Ermurachi Ana, șef al Direcției privatizării, Agenția Proprietății Publice

Stabilirea fiecărui membru ai Comisiei de Cenzori recompensă bănească unică în mărime de trei salarii minime pe țară.

Semnăturile președintelui și secretarului din procesul-verbal, precum și semnăturile comisiei de înregistrare a voturilor din lista acționarilor, care au fost prezenți la Adunarea generală extraordinară a acționarilor, să fie autentificate de comisia de cenzori în exercițiu, în conformitate cu prevederile Legii privind societățile pe acțiuni.

CA „General Asigurări” SA

La data de 21.12.2017, ora 17:00 în cadrul CA „General Asigurări” SA, mun. Chișinău, str. Armenească, nr. 27, s-a ținut Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor Societății, cu cvorumul de 100,00%. În cadrul Adunării au fost adoptate Hotărârile privind emisiunea suplimentară a III-a închisă a acțiunilor CA „General Asigurări” SA în mărime de 20.000.000,00 (două zeci milioane) lei. La data de 10.01.2018, Consiliul Societății în ședință extraordinară

A APROBAT URMĂTOARELE DECIZII:

- 1) A fost constatată Emisiunea suplimentară a III-a acțiunilor CA „General Asigurări” SA ca fiind efectuată în proporție de 100%;
- 2) S-a aprobat Darea de seamă privind rezultatele Emisiunii a III-a acțiunilor CA „General Asigurări” SA;
- 3) S-a aprobat lista subscriitorilor la acțiunile plasate conform Hotărârii Adunării Generale a acționarilor CA „General Asigurări” SA din 21.12.2017.
- 4) Au fost aprobate modificările la Statutul CA „General Asigurări” SA în partea ce ține de mărimea capitalului social la cifra de 53.500.000,00 (cincizeci și trei milioane cinci sute mii) lei.

Banca Comerciala Romana Chișinău S.A.

Informație privind tranzacția cu conflict de interese (art. 86 din Legea privind societățile pe acțiuni 1134-XIII din 02.04.1997)

Descrierea tranzacției cu conflict de interese	Plasari, Imprumuturi inter-bancare
Valoarea tranzacției cu conflict de interese	Limita 15 Milioane EUR
Descrierea situației care conduce la crearea conflictului de interese	actionar al bancii; beneficiar efectiv al bancii
Bunurile, serviciile, drepturile, instrumentele financiare sau orice alte active aferente tranzacției cu conflict de interese	Plasarea, atragerea împrumutului,
Persoana interesată în efectuarea de către societate a tranzacției, cu indicarea numelui sau denumirii acesteia	BCR SA Erste bank
Cota acțiunilor cu drept de vot deținută de persoana interesată în efectuarea de către societate a tranzacției și/sau de persoanele afiliate ale acesteia	100%

Director Executiv Natalia Codreanu

“VINUL CODRILOR” SA**CERERE DE RETRAGERE OBLIGATORIE A ACTIUNILOR DEȚINUTE DE ACȚIONARII MINORITARI AI EMITENTULUI “VINUL CODRILOR” SA**

în conformitate cu prevederile art. 30 al Legii nr. 171 din 11.07.2012 privind Piața de capital

Obiectul cererii de retragere obligatorie:

Acțiuni ordinare nominative de clasa I, cu drept de vot, formă nematerializată, Cod ISIN MD14VCOD1007, cu valoare nominală de 10 lei fiecare, în număr total de 25 539 unități, ce constituie 5,342% din numărul total de acțiuni plasate ale Emitentului “VINUL CODRILOR” SA.

Identificarea Emitentului ale cărui valori mobiliare fac obiectul ofertei de retragere obligatorii: “VINUL CODRILOR” SA, IDNO-Cod fiscal 1002606000425, cu sediul: MD-3541, str. Ștefan cel Mare, 4, s. Peresecina, r-I Orhei, RM, capital social 4 780 770 lei, divizat în 478 077 acțiuni ordinare nominative de clasa I, cu drept de vot, formă nematerializată, valoare nominală 10 lei, cod ISIN MD14VCOD1007.

Identificarea inițiatorului procedurii de retragere obligatorii – Ofertantului:

S.C. „DUCATES GRUP” S.R.L., adresa juridică: MD – 5810, s. Budăi, r-I Telenești, RM, numărul de identificare de stat: 1006606005831 din 23.08.2006, administrator – Postolache Nicolae.

Informații detaliate privind numărul de valori mobiliare de aceeași clasă pe care le deține Ofertantul și persoanele cu care acționează în mod concertat: Ofertantul deține 452 538 acțiuni, ce constituie 94,658% din acțiunile cu drept de vot plasate ale Emitentului “VINUL CODRILOR” SA. Persoanele, care acționează în mod concertat cu Ofertantul nu dețin acțiuni cu drept de vot plasate ale Emitentului “VINUL CODRILOR” SA.

Ofertantul a derulat în perioada 01.11.2017 – 10.12.2017 oferta de preluare benevolă a acțiunilor Emitentului, ce nu aparțin cu drept de proprietate Ofertantului și persoanelor cu care acționează în mod concertat. Prospectul ofertei de preluare benevolă a fost aprobat de CNPF prin Hotărârea nr. Nr. 47/2 din 23.10.2017 (MO nr. 371 – 382 din 27.10.2017).

Obligațiile deținătorilor de valori mobiliare, cărora le este adresată cererea de retragere obligatorie: În temeiul art. 30 al Legii nr. 171 din 11.07.2012 privind piața de capital, Ofertantul adresează cererea de retragere obligatorie a acțiunilor ce nu aparțin cu drept de proprietate Ofertantului și persoanelor cu care acționează în mod concertat, ceilalți acționari, fiind obligați să-i vândă acțiunile deținute ale Emitentului “VINUL CODRILOR” SA, ce constituie obiectul cererii de retragere la un preț echitabil

Durata cererii de retragere obligatorie: 24 ianuarie 2018 – 26 februarie 2018.

Prețul oferit pentru o acțiune: 23,19 lei pentru o unitate

Modul de stabilire a prețului: Prețul oferit pentru o acțiune este egal cu prețul oferit acționarilor în cadrul ofertei de preluare benevolă derulată de Ofertant în perioada 01.11.2017 – 10.12.2017. Prețul este stabilit de Ofertant cu respectarea prevederilor art. 23 al Legii nr. 171 din 11.07.2012 privind piața de capital și Regulamentului privind ofertele publice de cumpărare, aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 33/1 din 16.06.2015.

Intermediarul procedurii privind retragerea obligatorie: Societatea de Valori Mobiliare “IUVENTUS – DS” SA, IDNO 1003600064734, cu sediul pe adresa: MD-2001, bd. Ștefan cel Mare, 65 of. 710, mun. Chișinău, RM, Licența de activitate CNPF №0000812, eliberată de Comisia Națională a Pieței Financiare la 25.02.2015, valabilă pe termen nelimitat, tel: 0 22 27 00 35, administrator Lavric Steluța.

Locul și modul în care deținătorii de valori mobiliare se vor adresa Ofertantului în vederea înstrăinării valorilor mobiliare: Acționarii urmează să prezinte Intermediarului în cadrul duratei cererii de retragere, la sediul pe adresa: MD-2001, bd. Ștefan cel Mare, 65 of. 710, mun. Chișinău, RM, o Declarație scrisă, care va conține următoarele informații:

- datele de identificare, domiciliul și date de contact;
- acordul ca Ofertantul să achiziționeze toate acțiunile deținute, confirmate prin Extrasul din Registrul acționarilor Emitentului: extrasul din Registrul acționarilor poate fi obținut la Societatea de registru „Grupa Financiară” SA, pe adresa: MD – 2001, str. Ismail, 88/1 et. 4, mun. Chișinău
- modalitatea de plată a acțiunilor deținute (numerar, prin mandat poștal sau prin transfer bancar). În cazul opțiunii pentru plata prin transfer bancar, va indica rechizitele contului bancar.

Declarația va fi însoțită de copia de pe buletinul de identitate, copia de pe extrasul de cont bancar semnat și ștampilat de banca emitentă, extrasul din registrul acționarilor. Declarația poate fi prezentată personal sau prin reprezentant împuternicit prin procură autentificată notarial.

Dacă pe parcursul duratei de retragere obligatorie, acționarul nu va înainta Ofertantului nici o opțiune – acceptul sau refuzul motivat de a înstrăina acțiunile conform prevederilor alin. 6 art. 30 al Legii nr. 171 din 11.07.2012 privind piața de capital, se consideră că acționarul a acceptat tăcut cererea Ofertantului.

Acționarii, care nu doresc să-și înstrăineze acțiunile, vor comunica în scris despre refuzul acestora de a vinde acțiunile ofertantului pe parcursul duratei acțiunii cererii de retragere obligatorie, cu includerea următoarelor informații:

- 1) datele de identificare și datele de contact ale deținătorului de valori mobiliare;
- 2) declarația deținătorului de valori mobiliare care să ateste faptul că refuză să-și vândă valorile mobiliare evidențiate în contul său;
- 3) motivația refuzului.

Modalitatea și termenul de plată a acțiunilor: Ofertantul, prin intermediul Intermediarului SVM “Iuventus – DS” SA va achita contravaloarea acțiunilor prin modalitatea comunicată de acționar prin declarația scrisă. În cazul în care acționarul a acceptat tăcut cererea Ofertantului, Ofertantul, prin intermediul Intermediarului SVM “Iuventus – DS” SA, efectuează achitarea acțiunilor prin mandat poștal cu aviz de înmînare la adresa acționarului indicată în Registrul acționarilor Emitentului la data retragerii. Achitarea se va efectua în termen de două săptămîni de la data expirării duratei de retragere.

În cazul în care mijloacele bănești transferate acționarilor prin mandat poștal sunt returnate, Ofertantul, prin intermediul Intermediarului SVM “Iuventus – DS” SA, le va transfera la contul bancar, special deschis pe numele Emitentului: codul IBAN MD84V102794000000035MDL la BC “Victoriabank” SA, cu sediul: MD-2004, str. 31 August, 141 mun. Chișinău, în favoarea acționarilor minoritari, cărora le-a fost adresată prezenta cerere și nu au primit contravaloarea acțiunilor deținute. Mijloacele bănești vor putea fi primite la toate filialele băncii BC “Victoriabank” SA, din Republica Moldova la prezentarea documentelor confirmative. La achitarea acțiunilor impozitul pe venit la sursa de plată va fi reținut în corespundere cu prevederile Codului Fiscal al RM.

Confirmarea existenței mijloacelor de plată necesare pentru achiziționarea valorilor mobiliare care constituie obiectul cererii: Ofertantul confirmă existența mijloacelor financiare necesare pentru achiziționarea acțiunilor ce constituie obiectul prezentei cereri de retragere obligatorie și garantează achitarea acestora.

Pentru informații suplimentare acționarii se pot adresa la numărul de telefon al Intermediarului SVM “Iuventus – DS” SA: 0 22 27 00 35

B.C. “UNIBANK” S.A. în proces de lichidare

organizează pe adresa: mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni 45, vânzarea prin licitație cu strigare la data de 13 februarie 2018:

- **la ora 14:00** a cotei-parte de 1.9727% din capitalul social al Î.M. “Biroul de Credit” S.R.L., IDNO 1002600056187, cu sediul în mun. Chișinău, str. Alexandru cel Bun, 49, prețul de pornire 561 254.00 lei. La licitație pot participa persoanele care corespund cerințelor față de asociații birourilor istoriilor de credit, stipulate în: art. 16 alin (2), subalin (2), lit (b) din Legea nr. 122-XVI din 29.05.2008 privind birourile de credit și Capitolul II din Regulamentul privind licențierea activității biroului istoriilor de credit, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 7/4 din 20 februarie 2009;
- **la ora 15:00** a unei acțiuni ordinare nominative de clasa I cu drept de vot (ISIN MD14BSVO1001), ceea ce constituie 2,5641% din acțiunile emitentului “Bursa de Valori a Moldovei” S.A. IDNO 1003600004978, cu adresa juridică mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 73, prețul de pornire 278 277.00 lei. La licitație pot participa persoane fizice și juridice.

Termenul – limită de prezentare a cererilor de participare la licitație este 12 februarie 2018 ora 16:00.

Pasul licitației constituie 5%. Acontul, ce urmează obligatoriu să fie transferat, constituie 10% din prețul de pornire (pentru instituțiile de stat se acceptă și scrisoarea de garanție de la bănci, în mărimea prețului inițial de vânzare a bunului licitat) și plata pentru deservirea participării – 100 lei; contul bancar MD55NB00000000035262856, BC “UNIBANK” S.A. în proces de lichidare, cod fiscal 1002600036004, NBMDMD2X.

Modelul cererii de participare la licitație și documentele necesare pentru prezentare, le puteți găsi pe site-ul oficial al băncii (www.unibank.md). **Informații suplimentare la tel: 022-253-883; 022-253-924; 022-253-801.**

Stimați acționari al S.A. „Universul”

Societatea pe acțiuni „Universul” în baza deciziei organului executiv convoacă **Adunarea Generală Extraordinară cu prezența acționarilor Societății, care va avea loc la data de 09 Februarie 2018 ora 10.00, or. Orhei, str.M. Eminescu 7 în incinta societății. Începutul înregistrării 9.30, sfîrșitul înregistrării 9.50. Începutul adunării ora 10.00**

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

1. Analiza solicitărilor unor companii cu privire la depunerea în gaj a patrimoniului societății pentru garantarea executării obligațiilor rezultate din contractarea unor credite.
2. Eliberarea împuternicirilor pentru semnarea contractelor precum și altor documente necesare pentru validarea raporturilor cu Banca.
3. Legalizarea semnăturilor președintelui și a secretarului pe procesul verbal a adunării generale extraordinare.

Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor va fi ținută cu prezența acționarilor sau reprezentanților lor, prezentînd buletinul de identitate sau procura perfectată în conformitate cu prevederile legislației.

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor va fi întocmită din situația din 22.01.2018 de către registrul independent „Registru-Garant” S.A.

A stabili că acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării cu zece zile înainte de ținerea ei, între orele 10.00 – 12.00 la sediul societății (în contabilitate) pe adresa: or. Orhei, str. Mihai Eminescu, 7.

Acționarii vor fi informați despre convocarea Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor prin expedierea avizelor tuturor acționarilor și publicarea informației în ziarul „Capital Market”.

Pentru acționarii S.A. “GRETRAF”

La data 28/12/2017 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor societății pe acțiuni “GRETRAF” la care s-au prezentat 6 (cinci) persoane (3 acționari și 3 reprezentant a acționarilor), care dețin/reprezintă în total 125808 acțiuni cu drept de vot (voturi), ce constituie 91,214% din numărul total 137921 al acțiunilor cu drept de vot aflate în circulație, de prima clasă, ordinare nominative ISIN MD14GRET1003.

HOTĂRIRILE APROBATE LA ADUNARE:

– A reorganiza S.A. “GRETRAF” prin dezmembrare cu separarea (desprinderea) unei părți din patrimoniul proporțional cu numărul de acțiuni deținute cu drept de proprietate de acționarul “TEZEU-LUX” S.A. și transmiterea către persoana juridică existentă “TEZEU-LUX” S.A. (IDNO 1003604013198) în capitalul suplimentar al acesteia.

– A aproba documentele privind reorganizarea S.A. “GRETRAF”: proiectul de reorganizare, raportul de evaluare a prețului de piață a bunurilor, bilanțul de repartizare întocmit la data 28.12.2017, actele de predare-primire a bunurilor, dispoziția de transmitere privind achiziționarea de la “TEZEU-LUX” S.A. a 118751 acțiuni S.A. “GRETRAF” (ISIN MD14GRET1003) pentru anularea ulterioară a acțiunilor de tezaur, care vor apărea.

– A anula 118751 acțiuni ordinare nominative de tezaur ale S.A. “GRETRAF” (ISIN MD14-GRET1003), care vor apărea în rezultatul reorganizării societății și achiziționării lor de la “TEZEU-LUX” S.A.

– A aproba reducerea cu 1187510 lei a capitalului social al S.A. “GRETRAF” în rezultatul reorganizării ei, precum și capitalul social nou în valoare 191700 lei. A stabili că prezenta hotărîre va intra în vigoare și va fi publicată în “Monitorul Oficial al Republicii Moldova” după apariția acțiunilor de tezaur în cadrul procesului de reorganizare a S.A. “GRETRAF”.

– A aproba modificări și completări la statutul S.A. “GRETRAF” aferente reorganizării societății și reducerii capitalului social (conform Anexei №1).

– A împuternici directorul societății, Ecaterina Brigadir, în cadrul reorganizării S.A. “GRETRAF” în numele acesteia să semneze și să prezinte pentru înregistrare în organele de stat competente, pentru publicare în edițiile periodice de presă și în alte organizații proiectul de dezmembrării, actul de transmitere, bilanțul de repartizare, dispoziția de transmitere privind achiziționarea 118751 acțiuni (ISIN MD14GRET1003) de la “TEZEU-LUX” S.A. și alte documente necesare.

– Conform articolului 64 alin. (1) al “Legii privind societățile pe acțiuni” comisia de cenzori va autentifica semnăturile președintelui și secretarului adunării pe procesul-verbal al adunării.

BCR Chișinău S.A.**COMUNICAT INFORMATIV**

În conformitate cu prevederile Regulamentului BNM cu privire la licențierea băncilor și filialelor băncilor străine nr. 23/09-01 din 15.08.1996, Banca Comercială Română Chișinău S.A., înregistrată pe data de 31.05.2001, aduce la cunoștința publicului ce pe data de 17 ianuarie 2018 a avut loc Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor BCR Chișinău S.A., desfășurată cu prezența acționarului pe adresa București, b-dul Regina Elisabeta nr. 5, România,

LA CARE A FOST APROBAT UNANIM:

1. Bugetul de venituri și cheltuieli ale BCR Chișinău S.A. pentru anul 2018;
2. Aprobarea tranzacțiilor cu persoane afiliate BCR Chișinău S.A. pentru anul 2018.

Procesul verbal al Adunării Generale extraordinare a acționarilor BCR Chișinău S.A., a fost autentificat de către notarul public Bianca-Alina Oprea, România.

**Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piața reglementată sau MTF
(Perioada 15-19 ianuarie 2018)**

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
Piața reglementată									
15.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	120	600,00	Vinzare Cumparare	270256	0,04	5,00
15.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	1560	7800,00	Vinzare Cumparare	270256	0,58	5,00
15.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	1945	9725,00	Vinzare Cumparare	270256	0,72	5,00
15.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	340	1700,00	Vinzare Cumparare	270256	0,13	5,00
15.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	120	600,00	Vinzare Cumparare	270256	0,04	5,00
15.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	260	1300,00	Vinzare Cumparare	270256	0,10	5,00
15.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	620	3100,00	Vinzare Cumparare	270256	0,23	5,00
15.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	440	2200,00	Vinzare Cumparare	270256	0,16	5,00
15.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	400	2000,00	Vinzare Cumparare	270256	0,15	5,00
15.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	1100	5500,00	Vinzare Cumparare	270256	0,41	5,00
15.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	300	1500,00	Vinzare Cumparare	270256	0,11	5,00
15.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	440	2200,00	Vinzare Cumparare	270256	0,16	5,00
16.01.18 10:18	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	78,21	9800473	766494993,33	Licitatie cu strigare pachet unic	25000091	39,20	10,00
18.01.18 13:01	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1311,00	93	121923,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,01	200,00
18.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	720	3600,00	Vinzare Cumparare	270256	0,27	5,00
18.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	560	2800,00	Vinzare Cumparare	270256	0,21	5,00
18.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	620	3100,00	Vinzare Cumparare	270256	0,23	5,00
18.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	640	3200,00	Vinzare Cumparare	270256	0,24	5,00
18.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	440	2200,00	Vinzare Cumparare	270256	0,16	5,00
18.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	780	3900,00	Vinzare Cumparare	270256	0,29	5,00
18.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	2240	11200,00	Vinzare Cumparare	270256	0,83	5,00
18.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	740	3700,00	Vinzare Cumparare	270256	0,27	5,00
18.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	600	3000,00	Vinzare Cumparare	270256	0,22	5,00
18.01.18 13:01	MD14KILM1006	SA "KILIM"	5,00	520	2600,00	Vinzare Cumparare	270256	0,19	5,00
18.01.18 13:01	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	80,00	259	20720,00	Vinzare Cumparare	25000091	0,00	10,00
Total				9816330	766715161,33				
Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)									
15.01.18 13:01	MD14MITE1006	S.A "MIDGARD TERRA"	38,00	8500	323000,00	Vinzare Cumparare	504407	1,69	38,00
17.01.18 13:01	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	18,00	549	9882,00	Vinzare Cumparare	1779826	0,03	20,00
Total				9049	332882,00				

**PLANUL DE NEGOCIERI PE PIATA REGLEMENTATA
sesiunea din 24 Ianuarie 2018**

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Prețul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	Pondere din volumul emisiei, %	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data începerii licitației	Termenul de valabilitate al cererii
1	SA "MOLDASIG"	MD14MOSI1005	61200	568,48	34 790 976,00	10,2000	100,00	05.01.2018	22.01.2018	31.01.2018
2	SA "ASPA"	MD14ASPA1006	97498	37,65	3 670 799,70	6,2567	10,00	05.01.2018	22.01.2018	31.01.2018
3	SA "MAGISTRALA"	MD14MAGI1005	43689	8,85	386 647,65	1,4992	5,00	05.01.2018	22.01.2018	31.01.2018
4	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	MD14OTIS1008	3866669	10,00	38 666 690,00	83,1267	10,00	17.11.2017	22.01.2018	26.01.2018
5	SA "MOLDASIG"	MD14MOSI1005	29900	318,88	9 534 512,00	4,9833	100,00	05.12.2017	05.02.2018	07.02.2018
6	SA "MOLDASIG"	MD14MOSI1005	59855	179,37	10 736 191,35	9,9758	100,00	05.12.2017	05.02.2018	07.02.2018
7	SA "MOLDASIG"	MD14MOSI1005	390245	179,37	69 998 245,65	65,0408	100,00	05.12.2017	05.02.2018	07.02.2018
8	C.A. "ALLIANCE INSURACE GROUP" S.A	MD14AING1004	18764420	1,10	20 640 862,00	87,2764	-	05.12.2017	05.02.2018	07.02.2018

**Poziții deschise pe piața reglementată și MTF
la data de 24.01.2018**

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
Piața reglementată				
MD14OTIS100	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	10,00	3866669,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	318,88	29900,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	179,37	59855,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	179,37	390245,00
MD14AING100	C.A. "ALLIANCE INSURACE GROUP" S.A	0,00	1,10	18764420,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	568,48	61200,00
MD14ASPA100	SA "ASPA"	0,00	37,65	97498,00
MD14MAGI100	SA "MAGISTRALA"	0,00	8,85	43689,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1500,00	3,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1575,00	247,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1600,00	154,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1650,00	122,00
MD14BFCM10	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	175,00	11500,00
MD14ENER100	BC "ENERGBANK" SA	0,00	49,99	1,00
MD14MBIS100	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	1117,00	120,00	0,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	80,00	275,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	90,00	563,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	102,00	1797,00
MD14OTIS100	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	9,00	24,00
MD14VCTB100	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	100,00	40,00
MD14VCTB100	BC "VICTORIABANK" S.A.	366,00	80,00	0,00
Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)				
MD14ALET100	SA "ALET"	0,00	0,01	106970,00
MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,00	2635,00
MD14TCTC100	SA "TUTUN-CTC"	0,00	20,00	741,00
MD14TIRP100	SA IM "TIREX PETROL"	0,00	20,00	50,00

CAPITAL Market

*Împreună
în lumea
finanțelor*

**Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216**

**Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку**

2

**Признаки оживления
экономики есть,
но банки сокращают
кредитование**

3

**Как изменится
цена нефти
в 2018 году?**

4

Для участия в Национальной выставке «Сделано в Молдове» зарегистрировалось рекордное число предприятий

В Национальной выставке «Сделано в Молдове», которая пройдет с 31 января по 4 февраля, зарегистрировалось рекордное число участников – 420 предприятий. В ходе пресс-конференции в понедельник президент Торгово-промышленной палаты Сергей Харя сообщил, что в предыдущие годы число участников составляло от 270 до 350 предприятий. В этом году выставка пройдет под слоганом «Сделано в Молдове – сделано для тебя» и направлена, как обычно, на продвижение товаров и услуг, произведенных в Молдове.

Выставка разместится в трех павильонах MBI Moldexpo, ее площадь составит 3,1 тыс. кв. м. В первом павильоне будут представлены предприятия агропромышленного сектора, продукты питания и напитки, а также коллективные стенды 16 районов страны.

Во втором павильоне экспонируют свою продукцию текстильные предприятия, мебельные, производители товаров широкого потребления. Третий павильон объединит компании, предоставляющие услуги: банковские услуги, ANOFM, AGEPI, ANSA и народные ремесленники.

Впервые в рамках выставки на юге Молдовы, в Кагуле, 1 февраля будет организован международный деловой форум. В нем примут участие 200 предприятий Молдовы, которые работают в области сельского хозяйства, агропродовольственной промышленности, информационных технологий и коммуникаций, текстильной промышленности, строительства, автопромышленности и пр. Также в рамках «Сделано в Молдове» Национальное агентство

занятости населения организует Ярмарку вакансий с участием 40 компаний.

В то же время запланированы визиты иностранных делегаций на экспозицию (из России, Румынии, Беларуси, Турции, Украины, Ирана и пр.) и проведение 31 января сразу двух бизнес-форумов – молдо-белорусского и молдо-румынского.

Программа выставки «Сделано в Молдове» также включает проведение круглых столов, мастер-классов, презентаций и пр.

В этом году особое внимание будет уделено продвижению fashion-индустрии, а также услуг ТПП – по предоставлению сертификатов АТА и развитию системы дуального образования.

Выставка начнется 31 января в 10.30 с показа брендов, включенных в проект Din Inimă. Официальное открытие состоится в 11.00. Ожидается, что в этом году выставку посетит не менее 43 тыс. гостей.

InfoMarket

Курс валют
на 24.01.2018 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	16.8512
EUR	1	20.6275
UAH	1	0.5840
RON	1	4.4163
RUB	1	0.2979

Внимание читателей!

Газеты Capital Market можно приобрести в следующих региональных киосках Moldpresa в:

Бельцах: №132; 133; 156

Комрате: №169

Кагуле: №170

Оргееве: №150

Хынчештах: №161

Сороках: №223

Кроме того, любой номер газеты или копию можно приобрести в редакции газеты Capital Market по адресу: Кишинев, ул. В. Александри, 115.

Вы являетесь **АКЦИОНЕРОМ** Банка или страховой компании?

БУДЬ АКТИВЕН

Не позволяй другим решать судьбу твоих акций!

Национальная Комиссия по Финансовому Рынку призывает тебя позвонить **0 800 000 17** с понедельника по пятницу, **8:30 - 17:30**

Звонки БЕСПЛАТНЫ по всей территории Республики Молдова!

Список БАНКОВ

1. AO Banca Comercială Română Chişinău
2. KB Banca de Finanțe și Comerț AO
3. KB Comerțbank AO
4. KB Energbank AO
5. KB EuroCreditBank AO
6. KB Eximbank-Gruppo Veneto Banca AO
7. KB Mobiasbancă-Groupe Societe Generale AO
8. KB Moldindconbank AO
9. KB Moldova-Agroindbank AO
10. KB ProCreditBank AO
11. KB Victoriabank AO

Список СТРАХОВЫХ КОМПАНИЙ

1. CK Acord Grup SA
2. CK Alliance Insurance Group AO
3. MCK Asito AO
4. CK Asterra Grup AO
5. CK Auto-Siguranța AO
6. CK Donaris Vienna Insurance Group AO
7. CK Galas AO
8. CK Garanție AO
9. CK Generale Asigurări AO
10. СП CK Grawe Carat Asigurări AO
11. CK Intact Asigurări Generale AO
12. CK Klassika Asigurări AO
13. CK Moldasig AO
14. СПO Moldcargo AO
15. CK Moldova Astrovaz AO
16. СП MCK Transelit AO

В период 18 декабря 2017 г. – 23 февраля 2018 г. Национальная комиссия по финансовому рынку проводит кампанию по общественному информированию акционеров банков и страховых компаний в целях проверки и подтверждения целостности записей в реестрах владельцев ценных бумаг, касающихся принадлежащих им акций.

В целях проверки/подтверждения права собственности на принадлежащие акции в банке и/или страховой компании Национальная комиссия призывает акционеров сотрудничать с ответственными учреждениями (Национальной комиссией по финансовому рынку, держателями реестров, банками, страховыми компаниями) для разъяснения и принятия необходимых мер.

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку от 22 января 2018 года были приняты следующие решения:

Административный совет НКФР одобрил регистрацию в Государственном реестре ценных бумаг:

– ценных бумаг, согласно отчету о результатах дополнительной эмиссии акций, SA MOLDFARM на сумму 1 000 000 леев в количестве 100 000 простых именных акций номинальной стоимостью 10 леев и SA GENERAL ASIGURĂRI SA на сумму 20 000 000 леев в количестве 20 000 000 простых именных акций номинальной стоимостью 1 лей, обе эмиссии – за счет денежных средств;

– исключение и аннулирование ценных бумаг, выпущенных ранее Предприятием с иностранным капиталом PROCREDIT SA и SA BTA-2 в результате их исключения из Государственного реестра юридических лиц.

Административный совет НКФР принял решение переоформить лицензии страховых компаний GALAS SA, KLASSIKA ASIGURĂRI SA, SA MOLDA-SIG и SAR MOLDCARGO SA, выданные на неограниченный срок на право осуществления деятельности в

сфере страхования (общее страхование), путем замены приложений к лицензиям с включением и исключением адресов, по которым осуществляется лицензируемая деятельность.

Также, Административный совет НКФР принял решение переоформить лицензии BAR LUCIADA и ONLINE BROKER DE ASIGURARE SRL, выданные ранее на право осуществления посреднической деятельности в страховании и перестраховании, путем включения новых адресов, по которым осуществляется лицензируемая деятельность и, соответственно, путем замены юридического адреса.

В целях проверки соблюдения законодательства в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций Административный совет НКФР распорядился провести комплексную проверку деятельности АЕІ BOTNA за период 01.12.2014 – 30.11.2017.

В ходе заседания было принято решение отменить Постановление НКФР №65/1 от 18.12.2015 «О применении законодательства при определении равной цены».

Подготовил Б. Ерушевски

Поздравляем с
Днем Рождения
г-жу Нину Доска,
вице-председателя
Национальной
комиссии по
финансовому рынку,
председателя
Административного совета
Газеты Capital Market Î. S.
Желаем Вам здоровья, счастья
и успехов в Вашей деятельности
на благо небанковского финансового
рынка.

Редакция Газеты Capital Market

С 1 января 2018 года в Молдове применяются единые тарифы по страхованию жизни

С 1 января 2018 года в Республике Молдова в результате поправок в национальное законодательство введены в действие единые тарифы по страхованию жизни. В рамках приведения национального законодательства в соответствие с европейским законодательством в сфере обеспечения равенства шансов между мужчинами и женщинами поправки были внесены в ряд законодательных актов. Речь идет о Законе о профсоюзах, Законе об обеспечении равенства шансов между женщинами и мужчинами, Законе о страховании и Законе о публичной должности и статусе публичного чиновника.

ЕДИНЫЕ ТАРИФЫ НА СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ С 1 ЯНВАРЯ 2018 ГОДА

Директор Генерального управления по надзору в страховании при НКФР Светлана Лупашку отметила, что тарифы по страхованию жизни рассчитаны на базе всех статистических показателей по всей стране и по ряду критериев. Разработаны таблицы смертности и коммутационных чисел, служащих основой для расчета тарифов по страхованию жизни. До сих пор эти данные анализировались отдельно для мужчин и женщин в зависимости от ожидаемой продолжительности жизни. Так как в Молдове ожидаемая продолжительность жизни женщин выше, чем мужчин, эти риски рассчитывались и оплачивались по-разному.

Новые поправки унифицировали все статистические данные. Был установлен единый тариф для мужчин и женщин. «Пока рано оценивать влияние единого тарифа для обоих полов. Его внедрение началось с 1 января, и надо проанализировать начисления по обоим полам в отдельности и по классам страхования в целом. Также, надо проанализировать и его влияния на сумму страховых возмещений, выплаченных в этом сегменте», – сообщила С. Лупашку.

Согласно официальным статистическим данным, средняя продолжительность жизни в Молдове в 2016 году составила 72,2 года: у мужчин – 68,1 года и у женщин – 76,1 года.

ОДИН ОПЕРАТОР НА РЫНКЕ СТРАХОВАНИЯ ЖИЗНИ

Что касается того, что на рынке страхования жизни работает всего одна компания, то С. Лупашку отметила, что, начиная с 2007 года, страховое общество не вправе осуществлять деятельность по двум категориям: страхованию жизни и общему страхованию.

Согласно действующему законодательству, компания вправе работать только в одной категории страхования. Закон разрешил па-

раллельно практиковать оба вида страхования только тем компаниям, кто на тот момент работал на рынке. Поэтому компания GRAWE CARAT ASIGURĂRI продолжает оставаться единственным юридическим лицом, работающим в обеих категориях страхования. Акционеры или собственники страховых компаний, намеренные заняться страхованием жизни, обязаны учредить новое страховое общество с уставным капиталом в размере 22,5 млн леев. «Страхование жизни – это долгосрочная услуга, требующая инвестиций и особой предосторожности. Учитывая ограниченные возможности инвестирования в национальную экономику, особого интереса к развитию этого направления у нас не наблюдается. Одной из причин является и низкий спрос населения на услуги страхования жизни», – сообщила С. Лупашку.

По данным Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР), за 9 месяцев 2017 года на долю страхования жизни пришлось около 6% в совокупном объеме полученных страховых премий и 4,3% в совокупном объеме выплаченных возмещений. По статистике НКФР, уровень охвата граждан страховыми услугами очень низок в Молдове. В 2016 году страхованием от несчастных случаев воспользовался каждый 32-й гражданин; страхованием здоровья – каждый 9-й; страхованием внутреннего ОСАГО – каждый 6-й; страхованием Зеленая карта – каждый 11-й; имущественным страхованием (от природных бедствий) – каждый 113-й; страхованием жизни – каждый 110-й.

СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ: МНОГО ПРЕИМУЩЕСТВ, СЛАБЫЙ РОСТ

Чтобы получить полис страхования жизни, клиент должен располагать постоянным и долгосрочным источником дохода, чтобы ежегодно оплачивать полис. Правда, есть и возможность «заморозить» платежные обязательства на определенный период и возобновить платежи в согласованный

со страховой компанией момент. Молдавские потребители все равно не торопятся приобретать полисы и проявляют недоверие к этому страховому продукту.

Есть и неудачные прецеденты, подпитывающие недоверие к страхованию. Речь идет о компании ASITO, остановившей страховые выплаты на определенный момент времени. Такие примеры отбивают у клиентов охоту обращаться к страховым услугам. Но и по сравнению с общим страхованием, страхование жизни – более комплексный продукт, предусматривающий специфические риски в долгосрочной перспективе. Их надо знать и понимать, говорит Светлана Лупашку.

Большинство владельцев полисов страхования жизни – это люди, желающие обеспечить себе дополнительный доход в старости. Кроме того, что они получают определенную сумму при наступлении страхового случая, они обеспечены страховым договором, действующим в случае заболеваний, инвалидности, смерти и так далее. Они получают двойную выгоду: застрахованы от различных несчастий и получают значительную сумму (в результате накопленные капиталы) по истечении срока договора.

Генеральный директор страховой компании GRAWE CARAT Вероника Малкоч считает, что медленный рост страхования жизни в Молдове объясняется, в частности, тем, как население воспринимает страхование жизни, а также невысоким уровнем понимания необходимости страхования. «Низкий уровень доверия клиентов, как результат страховой практики, уже давно ставшей историей, а также слабое развитие экономики – вот основные факторы, вынуждающие клиента направлять свои деньги

на другие цели, нежели на страхование жизни. В то время как европейцы тратят ежегодно более 1200 евро на страхование жизни, у нас эти расходы составляют 1 евро в год. Как я сказала, такая разница обусловлена невысокой грамотностью населения в этих вопросах и непониманием необходимости страхования жизни для каждого человека. Там – это нормально, безопасно, это гарантии, у нас – это постоянная борьба с недоверием и непониманием. Сначала надо повысить грамотность, потом можем продавать продукт», – добавила В. Малкоч.

ЧТО ДУМАЮТ ЭКСПЕРТЫ В СФЕРЕ СТРАХОВАНИЯ ОБ ИЗМЕНЕНИЯХ С 1 ЯНВАРЯ 2018?

Компания GRAWE CARAT поддерживает изменение национального законодательства, его приближение к европейскому в смысле обеспечения равенства шансов между женщинами и мужчинами, а также внедрение принципа равного обращения для мужчин и женщин при доступе к товарам и услугам. Это и привело к введению единого тарифа по страхованию жизни. Другими словами, лица, купившие полис страхования жизни после 1 января 2018 года, платят одну и ту же страховую премию, независимо от пола. В. Малкоч отметила, что со вступлением в силу нового тарифа суммы премий станут равными, что для мужчин означает снижение цены, а для женщин – повышение.

До 01.01.2018 применялись более низкие страховые премии для женщин. Причина связана с рисками, отмеченными в официальной статистике: женщины в среднем живут дольше мужчин, а риск несчастного случая у них ниже.

Кроме того, по результатам ряда анализов и тестов, проведенных экспертами австрийской группы компаний GRAWE и специалистами перестраховочной компании MunichRe, было принято решение создания единой таблицы смертности на базе существующих таблиц, используя метод средневзвешенного подхода.

ЧТО ПРИБЫЛЬНЕЕ: ПОЛИС СТРАХОВАНИЯ ЖИЗНИ ИЛИ БАНКОВСКИЙ ВКЛАД?

На вопрос о преимуществах полиса страхования жизни в сравнении с банковским вкладом, директор компании GRAWE ответила,

что в самых сложных ситуациях, когда требуются немалые финансовые средства, страхование дает возможность получить доступ ко всей сумме, на которую был заключен договор. «Приведу конкретный пример: если клиент покупает полис страхования жизни на 20 лет и страховой случай наступает через пять лет, бенефициарий получает всю страховую сумму – платишь 5 лет и получаешь деньги как в случае полной оплаты, то есть, за 20 лет. А в случае банковского вклада бенефициарий получает после 5 лет деньги, вложенные на протяжении 5 лет», – отметила В. Малкоч.

«Страхование жизни, в сущности, это сознательный подход к нашим ежедневным рискам, а кроме того – инструмент сбережения. Страхуясь, мы готовимся контролировать жизненные испытания, это долгосрочные обязательства перед семьей и самим собой. Содержание страхового покрытия риска – я имею в виду самые тяжелые – риск смерти, инвалидности в результате несчастного случая или выявления сложного заболевания – кардинально отличается от банковского депозита, который предлагает всего лишь накопительную часть. Независимо от положения, в котором находится клиент, вклад представляет собой ту же сумму, которую вложил клиент, к которой, естественно, добавляются проценты. Это совсем не то же самое, когда клиент приобретает страхование жизни. Это инструмент покрытия риска плюс прибыль. Конечно, это не значит, что клиент должен покупать страхование жизни и не делать банковские вклады. Я только хочу подчеркнуть, что страхование жизни является необходимостью для семьи».

То есть, в случае страхования жизни «мы хотим приобщить граждан к продуктам страхования, чтобы они поняли все выгоды этой услуги, ее роль в жизни. Это долгий путь, но мы уже движемся по нему и с оптимизмом смотрим в будущее. Страхование жизни означает финансовую грамотность, означает безопасность и спокойствие для всей семьи и инвестиции в собственное будущее. Для развития этого рынка требуются, конечно, политическая стабильность, экономический рост, предсказуемость законодательной базы и, не в последнюю очередь, применение кодекса корректного поведения в бизнесе», – сказала В. Малкоч.

Лилия АЛКАЗЭ

Признаки оживления экономики есть, но банки сокращают кредитование

В экономике Молдовы заметны признаки оживления. Экономический рост в третьем квартале 2017 года достиг 5,4% по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года. То есть, рост превысил ожидания. Этот рост не отразился на кредитовании – сальдо кредитов снижается.

По данным Нацбанка Молдовы, в частности, общая сумма кредитов, выданных банками Молдовы, на конец ноября 2017 г. составила 33 млрд 406 млн леев, увеличившись за месяц на 180,1 млн леев, или на 0,5%.

При этом, самыми популярными были кредиты для торговли, которые на конец ноября 2017 г. составили 9,5 млрд леев. Потребительских кредитов на конец ноября 2017 г. было выдано на сумму 4,1 млрд леев.

Кредитов для пищевой промышленности предоставлено на сумму свыше 3,5 млрд леев, кредитов на приобретение или строительство недвижимости – почти на 2,6 млрд леев, сельскохозяйственных кредитов – на 2,5 млрд леев.

Объем промышленно-производственных кредитов составил 2,3 млрд леев, кредитов в области оказания услуг – 1,94 млрд. Кредиты в области транспорта, телекоммуникаций и развития сети сложились в сумме 1,6 млрд леев, кредиты небанковскому финансовому сектору – 1,3 млрд леев и тд.

В ТОПе банков Молдовы по объему выданных кредитов уверенно лидирует Moldova-Agroindbank. Он сохраняет 1-е место среди всех банков по объему кредитов, выданных на конец ноября 2017 г., с показателем 11 млрд 049,6 млн леев, что составляет более 33% от общей суммы выданных кредитов, передает NOI.md.

По данным Нацбанка Молдовы, 2-е и 3-е место по объему выданных кредитов на конец ноября 2017 г. заняли Moldindconbank и Mobiasbanca Groupe Societe Generale с показателями 6,43 млрд и 4,61 млрд леев, соответственно.

Далее по объему выданных кредитов на конец ноября 2017 г. следуют Victoriabank – 3,96 млрд леев, ProCredit Bank – 2,05 млрд леев, Eximbank Gruppo Veneto Banca – 1,66 млрд леев, FinComBank – 1,25 млрд леев, Energbank – 914,2 млн леев, BCR Chisinau – 604,7 млн леев, Comertbank – 527,4 млн леев, EuroCreditBank – 329,3 млн леев.

ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ БАНКОВ ВЫРОСЛА

Чистая прибыль банков Молдовы в 2017 г. составила 1 млрд 480,73 млн леев, увеличившись на 116,74 млн, или на 8,6%, в сравнении с 2016 г.

Как следует из данных, представленных Нацбанком, в прошлом году прибыль получили 10 действующих банков, а 1 банк понес убытки. При этом, по итогам 2017 г. самую большую чистую прибыль получили: Moldova-Agroindbank – 458,18 млн леев (в 2016 г. – 406,43 млн леев), Moldindconbank – 363,76 млн (161,49 млн), Victoriabank – 281,93 млн леев (220,87 млн), Mobiasbanca Groupe Societe Generale – 270,5 млн леев (326,39 млн), Energbank – 54,36 млн леев (68,59 млн), ProCreditBank – 37 млн леев (33,42 млн), FinComBank – 36,35 млн леев (56,08 млн), Comertbank – 17,9 млн леев (35,79 млн), BCR Chisinau – 17,58 млн леев (31,98 млн). Прибыль EuroCreditBank составила 10 млн леев (14,05 млн). В то же время, Eximbank Gruppo Veneto Banca в 2017 г. понес убытки в сумме 66,82 млн леев против чистой прибыли 8,89 млн леев годом ранее.

Согласно данным Нацбанка, самую большую прибыль от курсовой разницы в прошлом году получил Moldova-Agroindbank – 228,2 млн леев против 209,9 млн леев годом ранее. Moldindconbank в 2017 г. получил доходы от курсовой разницы в сумме 152,2 млн леев (годом ранее – 153,6 млн леев). Аналогичные доходы Mobiasbanca Groupe Societe Generale в 2017 г. составили 126,5 млн леев (в 2016 г. – 120,9 млн), Victoriabank – 116,4 млн леев (142,4 млн), FinComBank – 59,7 млн леев (51,4 млн), Energbank – 48,8 млн леев (50,8 млн), Eximbank Gruppo Veneto Banca – 34,1 млн леев (36 млн), EuroCreditBank – 24,4 млн леев (28,1 млн), ProCreditBank – 24 млн леев (29,6 млн), BCR Chisinau – 15,8 млн леев (12,1 млн), Comertbank – 15,02 млн леев (11,1 млн).

BANCA TRANSILVANIA УСИЛИТ ПРОЦЕСС КРЕДИТОВАНИЯ

На прошлой неделе румынский Банк Transilvania (BT) объявил о том, что стал акционером Victoriabank, третьего по величине банка в Молдове, с 66-процентной долей в Европейском Банке Реконструкции и Развития (ЕБРР). BT и ЕБРР являются основными акционерами

Victoriabank и стратегическими партнерами по поддержке предпринимателей и экономики Республики Молдова.

В пресс-релизе, опубликованном Банком Transilvania, отмечается, что «впервые за последние десять лет зарубежный банк (BT) инвестирует на этом рынке, открывая тем самым путь для инвестиций в соседнюю страну».

Таким образом, Victoriabank становится пятым финансовым учреждением Молдовы, после ProCreditBank, Eximbank, Mobiasbanca Groupe Societe Generale и Banca Comercială Română с мажоритарной долей иностранного капитала. По данным Национального банка Молдовы, доля иностранных инвестиций в уставном капитале молдавских банков составила в конце ноября 2017 года 81%.

Банк Transilvania обнародовал в ноябре 2017 г. план инвестирования в Республику Молдова. BT объявляет приоритеты для Victoriabank, в качестве акционера с ЕБРР, включая поддержку частной бизнес-среды, в частности сектора МСП и микро, развитие широкого спектра продуктов и услуг для физических лиц, согласование организационной культуры и корпоративного управления Victoriabank с Финансовой группой Банка Transilvania.

Victoriabank был создан почти 30 лет назад и насчитывает 540 000 клиентов, 1 400 сотрудников, и около 100 офисов. Является новатором на местном финансовом рынке, выпустив первым пластиковые карточки и карточки premium, а также первым установив банкомат и POS-терминал. Victoriabank также отличается активностью использования банковских карт.

Банк пользуется высоким уровнем доверия со стороны клиентов, у него наиболее высокий уровень депозитов по отношению к общему количеству активов на рынке Республики Молдова – 80%, а соотношение кредиты/депозиты – является самым низким на рынке – 39%.

Банк Transilvania является вторым по величине банком в Румынии и насчитывает 2,2 млн клиентов, более 7 000 сотрудников, а также более 500 офисов. Финансовая группа Banca Transilvania присутствует на рынке Молдовы 10 лет, когда Leasing MD впервые открыла компанию BT, которая является лидером по объему финансирования основных средств, предоставленных в лизинг.

Виктор УРСУ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnprf.md

Вниманию акционеров "FinComBank" SA

Исполнительный орган "FinComBank" SA доводит до Вашего сведения что, в соответствии с положениями ст. 53 Закона об акционерных обществах, Совет Банка 16 января 2018 года принял решение о созыве Общего внеочередного собрания акционеров «Băncii de Finanțe și Comerț» S.A., в очной форме, на 14 февраля 2018 года, время 15-00, по адресу: мун. Кишинев, ул. Пушкина, 26, центральный офис Банка,

СО СЛЕДУЮЩЕЙ ПОВЕСТКОЙ ДНЯ:

1. Об утверждении Устава «Băncii de Finanțe și Comerț» S.A. в новой редакции.
2. Об утверждении Регламента Совета «Băncii de Finanțe și Comerț» S.A. в новой редакции.
3. Об утверждении общества для проведения обязательного текущего аудита в 2018 году и установлении стоимости его услуг.
4. О решении Общего собрания акционеров «Băncii de Finanțe și Comerț» S.A. №60.2. от 26 мая 2017 года о выплате дивидендов за 2016 год.
5. Об исполнении решения Общего собрания акционеров «Băncii de Finanțe și Comerț» S.A. №60.3. от 26 мая 2017 года об уступке казначейских акций работникам Банка.
6. О порядке заверения протокола Общего собрания акционеров.

Список акционеров, имеющих право участвовать в работе Общего собрания акционеров, составлен регистрационным обществом "REGISTRU" SA по состоянию на 18 января 2018 года.

Регистрация участников Общего собрания будет осуществляться 14 февраля 2018 года, начиная с 14-00 и до 14-50. Для участия во внеочередном Общем собрании акционеры должны предъявить удостоверение личности (паспорт), а их представители – и доверенность, заверенную в установленном законом порядке.

Акционеры могут ознакомиться с материалами к повестке дня Общего собрания акционеров в центральном офисе Банка, каб. 315 (мун. Кишинев, ул. Пушкина, 26), начиная с 02 февраля 2018 г., в рабочие дни, между 11-00 и 17-00 часами, включительно.

Дополнительная информация по тел:
(022)269 940; (022)269 801.

Исполнительный орган Банка

Сообщение В.С. „VICTORIABANK” S.A.

Настоящим сообщаем, что 16 января 2018 года, на Фондовой Бирже Молдовы, была зарегистрирована сделка о купле-продаже пакета акций в количестве 9'800'473 выпущенных В.С. „VICTORIABANK” S.A.

В результате сделки, компания VB Investment Holding B. V., представляющая собой партнёрство Banca Transilvania (Румыния) и Европейского Банка Реконструкции и Развития, владеет долей в размере 66,77% от уставного капитала В.С. „VICTORIABANK” S.A..

Банк, в соответствии с положениями Закона о рынке капитала №171 от 11 июля 2012 года и положениями НКФР, публично раскрыл информацию, относящуюся к вышеупомянутой сделке, посредством размещения на веб-сайте Банка <http://www.victoriabank.md> и посредством Официального механизма накопления информации <https://emitter-msi.market.md/ro>.

Правление В.С. „VICTORIABANK” S.A.

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:
Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700
Издатель: CAPITAL MARKET I.S.
Регистрационный №:
1003600114204, 27 октября 2003 года
Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку
Административный совет:
Председатель: Нина ДОСКА,
Елена ВАСИЛАКЕ, Михай ДОРУК,
Рамона НЕКУЛЧА, Виктор МАРТЫНЕНКО.
Главный редактор:
Геннадий ТУДОРЯНУ
Тел.: /373 22/ 229-445
Заместитель главного редактора:
Лилия АЛКАЗЭ
Специалист по связям с общественностью
Борис ЕРУШЕВСКИ

Прием объявлений и отчетов:
zianulcm@gmail.com
Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
Факс: /373 22/ 22-05-03
Адрес: ул. Василе Александри, 115.
(угол бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI00022249111050MDL
BC "Victoriabank", S.A., fil.11, Chișinău,
BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".
Статьи, помеченные знаком , публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "Edit Tipar Grup" SRL

Как изменится цена нефти в 2018 году?

В феврале 2018 года цена на нефть возрастет, вероятнее всего, в пределах 68-73 долларов за баррель и достигнет в августе максимума – 90 долларов, затем упадет до 78 долларов в декабре. Все будет зависеть от поведения крупных стран-производителей. Такие прогнозы озвучены Агентством экономического прогнозирования Российской Федерации. Таким образом, цены на топливо будут сильно колебаться.

Все будет зависеть и от темпов производства на мировом уровне под влиянием ключевых игроков – США, Ирака и Ирана, от решения ОПЕК о сохранении объемов добычи. 21 января состоялась встреча министров по вопросу мониторинга выполнения соглашения ОПЕК, принятого в конце 2016 года в Вене, о сокращении производства нефти на 1,8 млн баррелей, из которых 300 000 баррелей приходится на долю России. Сокращение производства нефти позволило ценам превысить порог в 50 долларов/баррель. Следующий саммит ОПЕК состоится 22 июня 2018 года в Вене. «Я не думаю, что соглашение долго протянет по мере приближения запасов к пятилетнему среднему показателю», – говорит Бьярне Шильдроп, главный сырьевой аналитик SEB AB. «Соглашение 2016 года, в котором приняли участие 24 производителя нефти, останется в силе, но будет изменено так, чтобы ограничения постепенно отменялись с середины 2018 года», – сказал он.

Котировка нефти марки Brent на Нью-Йоркской бирже превысила в последней декаде января 70 долларов/баррель, впервые с ноября 2014 года, после чего установилась на отметке в 68 долларов, а при открытии биржи 22 января подросла до 68,77 доллара.

За последний год нефть подорожала на 26%. Несмотря на равновесие на рынке, эксперты указывают на риски перегрева.

ПОЧЕМУ ЦЕНЫ НА НЕФТЬ РАЗНЫЕ?

Под ценой на нефть чаще всего понимают оптовые цены барреля нефти одного из маркерных сортов, свободно торгуемых на фьючерсном рынке, обычно североморской нефти Brent или, несколько реже, американской нефти WTI. Исходя из котировок цен на сорта WTI и Brent, определяются цены большинства физи-

ческих поставок различных экспортных сортов, связанных с конкретными месторождениями или регионами.

Особенность спроса на нефть в том, что в краткосрочной перспективе спрос малоэластичен: рост цен мало влияет на спрос, поскольку нефть является одним из основных энергоресурсов и не может быть заменена какими-то другими ресурсами в тех областях, где используется наиболее широко (топливо для большинства видов транспорта, нефтехимия). Поэтому даже небольшое падение предложения нефти приводит к резкому росту цен.

МОЖНО ЖДАТЬ ПОВЫШЕНИЯ ЦЕН

Хотя в 2017 года в мире нефть подорожала на 26%, цены в Республике Молдова поднимались медленными темпами.

Если в начале года 2017 года Национальное агентство по регулированию в энергетике (НАРЭ) установило потолок в размере 17,36 лея/литр бензина и 15,17 лея/литр солярки, то 10 января 2018 года НАРЭ объявило предельную цену продажи самого востребованного бензина Premium-95 на уровне 18,22 лея за литр и дизтоплива – 16,32 лея. Так, бензин подорожал на 68 банов за литр, а дизтопливо – на 60 банов.

В декабре 2017 года сообщалось, что цена барреля нефти марки Brent установилась в пределах 65 долларов США, а сегодня в середине дня составляла 65,10 доллара за баррель. Международная пресса пишет, что американские экспортеры уже две недели не увеличивают количество работающих буровых. Сейчас работают 747 буровых платформ, а аналитики Hyundai Futures Corp затрудняются ответить, сократят ли американские нефтедобытчики количество буровых в зимнее время.

В Северном море оператор газопровода Forties Pipeline System завершил ремонтные работы и приступил к тестированию трубопровода. Прекращение добычи нефти в Forties из-за планового ремонта трубопровода привело к резкому скачку цен. Трубопровод обеспечивает транспортировку нефти из 85 скважин в Северном море, и мощность трубопровода составляет 450 тыс. баррелей в сутки.

В понедельник Джаббар Аль-Луаиби (глава энергетического министерства Ирака) заявил, что позитивно смотрит на ближайшую перспективу роста цен на черное золото в связи со снижением объемов мировых запасов и растущего спроса в Индии и Китае.

В то же время, министр энергетики РФ Александр Новак заявил в одном интервью, что Россия выполняет обязательства договора ОПЕК+ и произвела в 2017 году почти тот же объем нефти, что и в прошлом году, а точнее 10,98 млн баррелей в сутки.

ОТКУДА МОЛДОВА ИМПОРТИРУЕТ НЕФТЕПРОДУКТЫ?

В докладе НАРЭ говорится, что за первые девять месяцев 2017 года Республика Молдова импортировала 593 914,82 тонн нефтепродуктов, из которых солярка – 415 638,92 тонн, бензин – 117 876,42 тонн и сжиженный газ – 54 252,36 тонн.

Так, примерно 70% совокупного импорта занимает солярка, а на долю бензина приходится всего 21%.

По информации НАРЭ, Румыния является основным поставщиком нефтепродуктов – ее доля составляет 97,6% от общего импорта бензина и 80,4% солярки. Это объясняется тем, что на местном рынке есть нефтекомпания, которым принадлежит собственная переработка в соседней стране. Кроме того, близкие расстояния позволяют импортировать топливо по дорогам за относительно меньшие расходы, отмечает НАРЭ.

В результате подорожания национальной валюты по отношению к доллару США цена купил бензина в сентябре снизилась в среднем на 997 леев/тонна и солярки – на 990 леев/тонна.

КАКОВЫ ПРОГНОЗЫ НА 2019–2021 ГОДЫ

Российское Агентство экономического прогнозирования разработало прогноз динамики цен на нефть на следующие три года.

И что же нас ждет в этот период? Цены, как в 2017 и 2018 гг., будут колебаться. Котировки будут расти и падать. По мнению российских аналитиков, в 2019 году на рынке установится средняя цена в 78 долларов США/баррель, а год завершится на рекордной за последние годы отметке 102 доллара США.

В январе 2020 года цена возрастет до 106 долларов США/баррель, затем упадет к концу года до 77 долларов. Постоянное снижение будет отмечено в 2021 году, вплоть до отметки в 57 долларов США/баррель в декабре 2021 года. Падение продолжится и в первые месяцы 2022 года.

Остается только ждать подтверждения этих прогнозов на практике.

Влад БЕРКУ

Оценочная миссия ЕС прибудет в Молдову в феврале, чтобы определить степень выполнения условий для получения первого транша макрофинансовой помощи

Как сообщила пресс-служба правительства, этот вопрос обсуждался сегодня в Брюсселе, на встрече вице-премьера Юрия Лянкз с вице-президентом ЕК, еврокомиссаром по вопросам евро и социального диалога Валдисом Домбровским (Valdis Dombrovskis).

Стороны обсудили повестку дня Молдова-ЕС, внутреннюю политическую ситуацию, экономические, банковские и финансовые вопросы в Молдове. Также обсуждался вопрос выполнения Молдовой условий, выдвинутых для получения макрофинансовой помощи ЕС. Валдис Домбровскис призвал правительство Молдовы продолжать внедрение реформ, которые касаются сферы юстиции, борьбы с коррупцией и консолидации банковской системы.

Европейский чиновник особо подчеркнул необходимость полного расследования банковской кражи. В то же время, стороны подчеркнули важность оценочной миссии Главного директората по экономике и финансам, которая прибудет в Молдову в феврале для оценки выполнения властями Молдовы всех требований, которые обуславливают выделение Еврокомиссией первого транша программы макрофинансовой помощи.

Как сообщалось ранее, макрофинансовая помощь ЕС в размере 100 млн евро предусматривает выделение 60 млн евро в виде кредита и 40 млн евро – в виде гранта. Средства будут направлены на поддержку экономической стабилизации и программы структурных реформ в стране. Помощь ЕС будет предоставлена Молдове в течение 2,5 лет тремя траншами. Каждый транш обусловлен списком конкретных требований, которые должно выполнить молдавское правительство.

В Молдове финансовый мониторинг государственных/муниципальных предприятий или компаний с госкапиталом будет осуществляться по новым правилам

Это предусматривает одобренное правительством новое Положение о финансовом мониторинге публичных органов, находящихся на самофинансировании, государственных/муниципальных предприятий и коммерческих обществ с полностью или преимущественно публичным капиталом.

Одобренное кабинетом новое положение дополняет процесс финансового мониторинга новым источником информации, в частности, отчетами о размере и обороте госимущества, а также о выполнении обязательств лицами, уполномоченными представлять интересы государства/территориально-административных единиц.

Планируется, что Агентство публичной собственности будет ежегодно представлять Минфину информацию о показателях достижений и финансово-экономической деятельности госпредприятий и коммерческих обществ с полностью или преимущественно госкапиталом. Ведомство также будет сообщать о степени достижения этих показателей, представлять информацию, касающуюся мер, предпринятых для укрепления финансовой дисциплины, повышения эффективности управления госимуществом, смягчения бюджетно-налоговых рисков, связанных с финансово-экономической деятельностью этих предприятий и компаний.

Положение было дополнено также новым пунктом, который устанавливает, что целью финансового мониторинга является оценка и анализ бюджетно-налоговых рисков, связанных с экономической и финансовой деятельностью перечисленных предприятий, которые могут оказать существенное влияние на бюджетно-налоговую ситуацию, а также анализ имущественной ситуации органов госвласти, находящихся на самофинансировании.

Оговорено, что финансовый мониторинг осуществляется на основе данных финансовых и статистических отчетов предприятий; отчетов о размере и обороте госимущества; информации из Регистра публичной собственности о предприятиях, публичном имуществе и его движении, предоставляемой Агентством публичной собственности; информации о налоговых обязательствах и налоговых льготах; информации о долгах по кредитам, полученным из внутренних и/или внешних источников, а также под гарантию государства; информации по ценным бумагам, сделкам с акциями на рынке, допэмиссиях и т. д.

До 25 января компании должны предоставить в налоговые органы информацию о выплаченных физлицам зарплатах и удержанном подоходном налоге из этих и других выплат

Как сообщила Государственная налоговая служба, до 25 января налогоплательщики должны заполнить информацию о зарплате и других выплатах, осуществленных работодателем в пользу работников, и о подоходном налоге, удержанном из этих выплат (форма IALS 14), а также информацию о подоходном налоге, удержанном из источников дохода, отличных от зарплаты, выплаченном нерезидентам (форма INR 14).

В то же время, до 1 марта аналогичную информацию (выплаченная сумма дохода, сумма освобождений и удержаний, сумма удержанного подоходного налога) налогоплательщикам необходимо предоставить физическим лицам-получателям зарплат. ГНС обращает внимание, что в соответствии с Налоговым кодексом, непредставление или несвоевременное, неправильное, недостоверное представление информации получателем выплат, из доходов которых удерживается подоходный налог, наказывается штрафом в размере 200 леев за каждую информацию, но не более 5 тыс. леев.

Дополнительную информацию можно получить по телефону 0 8000 15 25 Единого центра ГНС.

InfoMarket